

**Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání**

„ŘEČÍ K LIDSTVÍ“

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školy
 - 2.1. Úplnost a velikost školy, umístění školy
 - 2.2. Charakteristika žáků
 - 2.3. Charakteristika pedagogického sboru
 - 2.4. Podmínky a vybavení školy
 - 2.5. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty
 - 2.6. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce
3. Charakteristika ŠVP
 - 3.1. Zaměření školy
 - 3.2. Výchovné a vzdělávací strategie
 - 3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných
 - 3.5. Začlenění průřezových témat
4. Učební plán
 - 4.1. Tabulace učebního plánu
 - 4.2. Poznámky k učebnímu plánu
5. Učební osnovy
 - 5.1. Český jazyk
 - 5.2. Anglický jazyk
 - 5.3. Matematika
 - 5.4. Informatika
 - 5.5. Prvouka
 - 5.6. Vlastivěda
 - 5.7. Přírodověda
 - 5.8. Hudební výchova
 - 5.9. Výtvarná výchova
 - 5.10. Tělesná výchova
 - 5.11. Pracovní činnosti
 - 5.12. Předměty speciálně pedagogické péče
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků
 - 6.1. Pravidla pro hodnocení žáků
 - 6.1.1. Způsoby hodnocení
 - 6.1.2. Kritéria hodnocení

Přílohy

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
„ŘEČÍ K LIDSTVÍ“

Název školy:

**Základní škola logopedická a
Mateřská škola logopedická,
Choustníkov Hradiště 161**

Adresa školy: Choustníkov Hradiště 161, 544 42 Choustníkov Hradiště
IČO: 48623091
IZO: 103378031
RED_IZO: 600024237

Ředitelka školy: **Mgr. Helena Durstová**

Tel.: 499 392 806
Mobilní tel.: 777 005 791
E-mail: zslogo@specskola.cz
Web: www.specskola.cz

Zřizovatel: **Královéhradecký kraj**

Sídlo: Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové
IČO: 70889546
E-mail: posta@kr-kralovehradecky.cz
Web: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/>

Koordinátor ŠVP: Mgr. Milena Matuchová, mmatuchova@specskola.cz

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

.....
Mgr. Helena Durstová

.....
razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy, umístění školy

Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Choustníkovsko Hradiště 161 je málotřídní škola pouze s 1. stupněm základní školy, pracujeme tedy s žáky od 1. do 5. ročníku základní školy. Žáci pěti ročníků bývají zpravidla rozděleni do pěti tříd, z nichž v některých bývají žáci více ročníků dohromady. Kombinace ročníků ve třídách se každoročně mění podle počtu přijatých a odcházejících žáků, nejvyšší povolený počet žáků základní školy je 50.

Škola je umístěna v širším centru obce Choustníkovsko Hradiště, nejbližší autobusová zastávka je vzdálena přibližně 300 metrů od areálu školy.

2.2 Charakteristika žáků

Škola se zaměřuje na žáky s podpůrnými opatřeními, především na žáky s **těžkými poruchami komunikace** (výrazně opožděný vývoj řeči, dysfázie, mnohočetné dyslalie, mutismus, koktavost). Tyto poruchy jsou často kombinovány se specifickými poruchami učení, specifickými poruchami chování, poruchami pozornosti, popř. lehkým mentálním postižením. Objevují se i přidružená postižení tělesná, zdravotní. U řady žáků probíhá výuka podle IVP.

Ve škole se vzdělávají žáci zejména z oblasti Trutnovska a Náchodska, v případě těžké vady řeči mohou být na základě doporučení a dle kapacity školy přijati i žáci z dalších oblastí ČR, převážně z Královéhradeckého kraje. Každý rok bývá přibližně jedna třetina až polovina žáků základní školy ubytovaných na internátě školy.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor, který pracuje s žáky školy, tvoří převážně plně kvalifikované učitelky a speciální pedagožky. ~~resp. vychovatelky~~. Většina vyučujících má absolvováno magisterské vzdělání se zaměřením na učitelství pro 1. stupeň základní školy a speciální pedagogiku, případně speciální pedagogiku pro učitele. Mimo vyučování se žákům věnují vychovatelky, které mají často kromě pedagogického vzdělání pro vychovatele vystudovanou i speciální pedagogiku – logopedii v rámci ČŽV, popř. bakalářské studium speciální pedagogiky.

Ve třídě přímo zřízené pro žáky s lehkým mentálním postižením pracuje asistentka pedagoga, všem žákům je k dispozici také speciální pedagog – logoped s absolvovaným specializačním studiem pro logopedy ve školství.

Všichni pedagogičtí pracovníci se průběžně účastní nejrůznějších forem dalšího vzdělávání.

2.4 Podmínky a vybavení školy

Škola je umístěna ve dvou samostatných budovách s rozsáhlým oploceným areálem tvořeným plochou pro parkování aut, velkou zatravněnou plochou s dětským hřištěm a zázemím pro děti ze třídy mateřské školy. Tato venkovní zázemí byla v uplynulém období doplněna pískovištěm, dřevěným altánem, zastřešenými stoly a prvky dětského hřiště. S hřištěm školy sousedí rozlehlý pozemek školního sadu, který využívají děti i žáci školy ke hrám. U každé z budov je vybudovaný záhon pro pěstování bylinek, květin a zeleniny.

Ve větší z budov se v suterénu nachází malá keramická dílna (k dispozici je i vlastní keramická pec), kuchyně se školní jídelnou, dílna a kotelná s plynovými kotly. V 1. NP jsou šatny, tělocvična, klubovna internátu a ŠD, sborovna, herna MŠ a pracovna individuální logopedické péče pro MŠ. Ve 2. a 3. NP jsou 2–3lůžkové ložnice, oddělené koupelny pro děti z MŠ, chlapce/dívky ze ZŠ a klubovna.

V menší budově jsou v suterénu školy prostory pro pomůcky, učebnice apod., v přízemí pak šatny, dvě třídy, logopedická pracovna, ředitelna a kancelář. Další tři třídy se nacházejí v prvním patře, kde je umístěna také samostatná počítačová učebna. Veškeré prostory jsou v souladu s hygienickými a bezpečnostními předpisy. Ve škole jsou rovněž umístěny nádoby na třídění odpadu.

Škola je dobře vybavena ICT technikou, disponuje rovněž výukovými počítačovými programy, které jsou určeny dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, interaktivní tabule jsou naistalovány a plně využívány již ve všech třídách. Škola je dobře vybavena množstvím názorných výukových i kompenzačních pomůcek.

Součástí areálu je vybudovaná přírodní zahrada z projektu SFŽP. Cílem projektu je přesouvat činnosti školní i mimoškolní více do venkovního a zároveň bezpečného prostředí školní zahrady a vytvářet podmínky pro integraci znalostí zejména uplatňováním praktické metody výuky

Dojíždějící žáci mají možnost navštěvovat školní družinu – provoz je zajištěn před zahájením výuky i v odpoledních hodinách, a to v návaznosti na autobusové spoje. Vzhledem k tomu, že se budova základní školy nachází u frekventované komunikace a nejbližší autobusová zastávka je vzdálena cca 300 metrů od areálu školy, bývá rodičům v rámci zvýšení bezpečnosti nabízeno odvádění žáků od zastávky a k zastávce pověřeným zaměstnancem školy, nejčastěji vychovatelkou školní družiny.

Všem žákům je nabízeno zapojení do práce v zájmových aktivitách, jejichž nabídka je každoročně inovována. Výuka je doplňována také mnohými vzdělávacími projekty a mimoškolními akcemi tak, aby naši žáci byli skutečně součástí společenského dění.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupráce pedagogů se zákonnými zástupci žáků je pro naši školu klíčová a neustále se rozvíjí. Zákonní zástupci se mohou informovat o prospěchu a chování svého dítěte při každém příjezdu žáka do školy, stejně tak i při odjezdu. S vyučujícími si také mohou domluvit jiný vhodný termín pro individuální konzultace, informace lze případně poskytnout i telefonicky. Při nepřítomnosti žáků je využíváno i možností e-mailové komunikace s informacemi o probíraném učivu, zasláním složek s pracovními listy apod. Snažíme se však nezužovat zájem zákonných zástupců jen na informace o prospěchu, škola proto organizuje například výstavy prací žáků (nejčastěji u příležitosti Vánoc a Velikonoc), vánoční zpívání v kostele, popř. besídky a jiné akce, vítána je (dle typu akce) i širší veřejnost. Škola informuje o své činnosti i prostřednictvím webových stránek www.specskola.cz.

Vybudovaná přírodní zahrada je zázemím pro aktivity s rodiči i veřejností.

Při škole pracuje školská rada, jejíž členové se pravidelně schází.

Škola zřídila Nadační fond Jazyček, ten pomáhá při realizaci aktivit určených dětem i žákům školy, které by si mnozí vzhledem k tíživé finanční situaci nemohli dovolit.

Škola spolupracuje se zřizovatelem (Královéhradecký kraj) a vzhledem k umístění školy i s obecním úřadem (Obecní úřad Choustníkovo Hradiště) zastoupeným starostou obce.

Škola, vzhledem ke svému zaměření, úzce spolupracuje se SPC, především se SPC z Trutnova a Náchoda, v individuálních případech pak i s dalšími pracovišti SPC a pracovišti PPP v Královéhradeckém kraji. V mnohých případech škola také úzce spolupracuje s pracovníky OSPOD – dle bydliště žáků.

Prospěšná je spolupráce se základními školami, kam odchází žáci naší školy na 2. stupeň, popř. i v průběhu 1. stupně ZŠ.

Pravidelné kontakty udržuje škola také s ostatními školami v republice podobného zaměření a dle nabídky využívá i služeb dalších subjektů, mezi ně patří např.: Městská knihovna Slavoj ve Dvoře Králové nad Labem, Dům dětí a mládeže Jednička, Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem a Hankův dům, městské kulturní zařízení.

Ve škole jsou každoročně umožňovány praxe studentům Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové i dalších vysokých, vyšších odborných a středních škol pedagogického a sociálního zaměření. Naše škola je fakultním pracovištěm Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové.

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je dlouhodobě zapojena do projektů Mléko do škol a Ovoce a zelenina do škol, jejichž cílem je podpora zdravé výživy žáků, pravidelně se zapojuje i do národních projektů podpořených EU typu Šablony ad.

Ve škole probíhá každoročně celoroční projekt Sběr papíru s úvodní motivační částí na začátku září. Ve škole je zaveden funkční systém třídění odpadů na úrovni papíru, plastů, nápojových kartonů a bioodpadu.

V rámci vyučování je realizována řada krátkodobých projektů a dnů, popř. bloků integrované tematické výuky: Dary podzimu, Advent, Velikonoce, Den Země ad. Nejčastěji vychází z života přírody a lidí během roku, ale mohou také reflektovat významná výročí, aktuální události, případně zájmy žáků.

Spolupráce na mezinárodní úrovni zatím není navázána.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Škola uskutečňuje základní vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními, zaměřena je především na žáky s těžkými poruchami komunikace.

Vede žáky k osvojování potřebných strategií učení, aby na jejich základě byli motivováni k učení celoživotnímu, aby se naučili účinně komunikovat, a byli se schopni v dospělosti plnohodnotně zapojit do života společnosti.

ŠVP, který vychází z RVP ZV, je rozpracován pro 1.–5. ročník 1. stupně, ve vyšších ročnících na naší škole vzdělávání není realizováno. Upřednostňováno je opětové včlenění žáků do života rodiny (týká se zejména žáků internátních) a integrace do příslušné spádové školy. ŠVP je vypracován zejména pro žáky s těžkými poruchami komunikace, vyhovuje však i žákům s poruchami učení a žákům s lehkým mentálním postižením, kteří bývají nejčastěji vzdělávání v samostatné třídě.

Škola zohledňuje rozdílnost rozumových a komunikačních schopností žáků, proto byl i ŠVP utvořen tak, aby byly maximálně zohledněny individuální rozdíly mezi žáky. Jde nám o to, aby byl zachycen každý drobný pokrok, a tak osobnost žáka postupně rozvíjena. Vedeme žáky ke schopnosti komunikovat s okolím a co nejsrozumitelněji se vyjadřovat. Jde nám o to, aby se žáci mohli průběžně zařadit do života v rodině a společnosti rodině nejbližší.

Usilujeme o to, aby pedagogové, žáci a jejich rodiče mohli vystupovat jako partneři, kteří se snaží vzájemně komunikovat a hledat co nejlepší cestu rozvoje žáka.

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

Smyslem každé školy, tedy i té naší, je vybavit žáky klíčovými kompetencemi, které představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a pro uplatnění ve společnosti.

Vzhledem ke specifickým potřebám žáků s těžkými vadami řeči klademe důraz především na kompetence komunikativní, pracovní a sociální a personální. Klíčové kompetence nejsou nijak izolované, ale naopak se prolínají a jsou multifunkční. Lze je tedy vytvářet a získat jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření klíčových kompetencí, jsou uplatňovány všemi pedagogy (učitel, vychovatel, asistent pedagoga). Výrazně pak reflektují specifické potřeby žáků s mentálním postižením, nutné odlišné postupy a metody práce s těmito žáky i rozdílné rozumové schopnosti žáků v rámci školy i tříd. Níže uvedené strategie byly orientačně přiřazeny k jednotlivým kompetencím k učení, mnohé z nich se však prolínají a daly by se přiřadit k více kompetencím zároveň.

Kompetence k učení (dále také KU)

- Při práci s žáky uplatňujeme individuální přístup, který umožňuje zvolit optimální vzdělávací postupy a tempo.
- Snažíme se vytvářet příjemné a pozitivní školní klima, čímž ovlivňujeme vztah žáků k učení.
- Vedeme žáky k získávání informací z více zdrojů (knihy, PC programy, internet apod.) a k samostatnému vyhledávání informací, nabízíme žákům přístup ke zdrojům informací, klademe důraz na čtení s porozuměním.
- Nabízíme vzdělávací obsah různými metodami a formami práce s důrazem na iniciativu a aktivní zapojení žáků.
- Umožňujeme žákům dle jejich potřeb co nejvíce pracovat s názornými pomůckami, pozorovat, třídit a rozlišovat.
- Zadáváme úkoly, které co nejvíce souvisejí s praktickým životem, pro učení využíváme školní přírodní zahradu i prostředí mimo školu (exkurze, výstavy apod.). Vedeme žáky k pochopení, proč se učí. Při hodnocení žáka respektujeme jeho proces učení, zaměřujeme se na popisnou zpětnou vazbu, zvláště na pozitivní zpětnou vazbu (co se mu dařilo, co zvládl/dokázal), dle potřeby využíváme i korektivní zpětnou vazbu.
- Ve vyučovacím procesu využíváme prvky sebekontroly a vzájemné kontroly.
- Umožňujeme prezentaci výsledků práce (výstavy, besídky pro rodiče ad.).

Kompetence k řešení problémů (dále také KŘP)

- Prostřednictvím modelových situací, problémovými úlohami, popř. dramatizací učíme žáky samostatnému úsudku a rozhodování se. Učíme žáky vzájemně porovnávat informace z různých zdrojů. Vytvářením a rozvíjením mezipředmětových vztahů podněcujeme žáka k hledání souvislostí a obdobných postupů.
- Žáky vedeme k tomu, aby problémy řešili nejen samostatně, ale i v týmu. Výběrem různě náročných úloh dáváme všem žákům možnost zažít úspěch.
- Třídní kolektivy vedeme ke společnému řešení kázeňských nebo vztahových problémů. Podporujeme rozhovor o vzniklých problémech a hledání řešení prostřednictvím modelových situací.
- Učíme žáky přijímat důsledky svých rozhodnutí, poskytujeme jim jednotný a jednoznačný výklad práv i povinností, dbáme na důsledné respektování školního řádu i obecně platných mravních pravidel.
- Snažíme se o posílení důvěry v učitele, otevřenosti a atmosférou vzájemné důvěry vytváříme žákům prostor pro sdělování vlastních problémů. Seznamujeme žáky s možnostmi využití Linky důvěry apod.

- Na základě informačních zdrojů, názorných ukázek i modelových situací vedeme žáky k rozpoznávání a předcházení nebezpečí a také k osvojování si správného jednání v případě ohrožení vlastního nebo jiné osoby, zařazujeme exkurze a besedy (např. s hasiči), učíme žáky zvládat krizové situace a znát důležitá telefonní čísla.

Kompetence komunikativní (dále také KK)

- Vedeme žáky ke zvládnutí základů všestranné komunikace, poskytujeme dostatečný časový úsek k vlastnímu vyjádření. Vytváříme sociálně únosnou formu řeči, vedle formální stránky řeči klademe výrazný důraz na obsahovou stránku řeči.
- Vedeme žáky k vyjadřování celými větami, klademe jasné a zřetelné otázky.
- Učíme žáky naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení, užíváme jednoznačné a srozumitelné pokyny.
- Učíme žáky orientovat se v tištěném textu a tento také chápat, aktivně využíváme metodu tichého čtení s porozuměním. Podle individuálních schopností učíme žáky písemné a elektronické komunikaci.
- Učíme žáky zvládat způsoby neverbální komunikace.
- Vedeme žáky k respektování komunikačních odlišností a bariér, ke vzájemné pomoci při dorozumívání se s okolím (především v kontaktu s těžší formou postižení).
- Snažíme se odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky. Důsledně dbáme na odbourávání nevhodných, vulgárních výrazů, na vhodné oslovení se žáků mezi sebou.
- Nabízíme žákům jednoduché modelové situace a učíme je na nich zásadám pravidel vystupování a komunikace s dětmi i dospělými v různých prostředích, dbáme na možnost kontaktu žáků s většinovou společností (návštěvy kulturních akcí, prezentace školy na veřejnosti prostřednictvím žákovských prací i vystoupení ad.).

Kompetence sociální a personální (dále také KSP)

- Podporujeme u žáků schopnost spolupráce, práci v týmu (včetně možnosti vyzkoušet si různé role) a jejich přirozené vzájemné učení, učíme je, aby v případě potřeby dokázali požádat o pomoc.
- Nabízíme žákům možnost vzájemné pomoci při učení, vedeme je k pochopení nezbytnosti pomáhat slabším, méně nadaným. Žáky vedeme k maximální toleranci a schopnosti empatie ve vztahu k lidem různě odlišným, lidem s postižením; učíme je vnímat potřeby slabších, nemocných i starých lidí.
- Vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel chování, v modelových situacích upevňujeme dodržování základních norem slušného chování.
- S chybami pracujeme pozitivně a kreativně. Špatný nemůže být nikdy člověk jako takový, pouze jeho konkrétní jednání. Žáky učíme rozpoznávat vlastní chyby a nevhodné způsoby chování a dáváme jim šanci k nápravě.
- Učíme žáky odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Diskutujeme o narušování dobrých vztahů mezi dětmi (i na příkladech z knih, médií, reálného života), poukazujeme i na problematické vztahy mezi dospělými.

Kompetence občanské (dále také KO)

- Tříděním odpadu, sběrem papíru, projekty a tematickými bloky s environmentální tematikou vedeme žáky k aktivní účasti na péči o životní prostředí. Seznamujeme žáky s nutností ochrany přírody.
- Vytváříme u žáků povědomí o základních právech i povinnostech občana společnosti, seznamujeme žáky s různými úřady, institucemi (exkurze apod.) a s jejich významem pro život v dospělosti.
- Žáky vedeme k poznávání národních tradic a vytváříme kladný vztah k těmto tradicím. Vedeme je i k tomu, aby zjišťovali informace o svém okolí (vycházka, anketa, dotazník), zapojujeme je do života v obci a regionu.
- Podporujeme vzájemné vyprávění, sdělování si zážitků, rozhovory k aktuálním problematikám jednotlivců ve třídě i kolektivu třídy jako celku, vedeme žáky k sounáležitosti k třídnímu kolektivu.
- Vedeme žáky k aktivní péči o životní prostředí (sběr papíru, třídění odpadu, péče o ptáky v zimě, šetření energií...)
- Seznamujeme žáky s nutností ochrany přírody
- Seznamujeme žáky s důsledky negativních sociálně patologických jevů, které žáky obklopují v běžném životě.

Kompetence pracovní (dále také KP)

- Průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních postupů a návyků.
- Seznamujeme žáky s nástroji, pomůckami a nářadím pro běžné domácí práce.
- Vedeme je ke znalosti základních pracovních postupů.
- Vedeme žáky k úctě ke své práci (výstavky, dárky, soutěže, péče o prostředí ve škole a jejím okolí, výzdoba...)
- Vytváříme pozitivní vztah k vlastní práci žáků i k práci druhých. Vedeme žáky k úctě k práci druhých dříve i dnes (ochrana památek, vztah k obci, exkurze, význam různých profesí pro život jednotlivců apod.), seznamujeme žáky s činnostmi různých profesí prostřednictvím literatury, DVD, PC programů, exkurzí apod.
- Vytváříme příležitosti k rozvoji manuální zručnosti žáků.
- Vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce.

Kompetence digitální (dále také KD)

- Používáme ve výuce běžné digitální technologie a nabízíme jejich používání i žákům, vč. možnosti využití výukových programů a aplikací.
- Učíme žáky získávat informace a digitální obsah i vytvářet digitální obsah v různých formátech.
- Vedeme žáky k respektování pravidel bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi i k dodržování pravidel slušného chování v digitálním světě.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

ŠVP „Řečí k lidství“ je vypracován pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, konkrétně zejména pro žáky s těžšími poruchami komunikace. Prioritou školy je vytváření podmínek pro uspokojování speciálních vzdělávacích potřeb žáků.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou přijímáni na základě žádosti zákonného zástupce a platného odborného doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ), které opravňuje žáka ke vzdělávání ve speciálním školství a z doporučení je jasně patrné, že se jedná o druhý a vyšší stupeň podpory. K přijetí žáka pak dochází ve správním řízení.

S těžkými poruchami řeči, které jsou určující pro vřazení žáka do naší školy, velmi často souvisí i další poruchy. Zejména se jedná o specifické poruchy učení (dále SPU). V této problematice úzce spolupracujeme s poradenskými zařízeními, která mají oprávnění diagnostikovat SPU. Žák, který má na základě vyšetření v PPP, SPC diagnostikovány SPU, je zařazen do reedukační péče. Ta je prováděna vyškoleným speciálním pedagogem.

Pokud dítě nastoupí do naší školy a vyučující vyzorují větší problémy, které by nevycházely jen z poruch řeči, ale z jiné případné příčiny (autismus, poruchy zraku, LMP, poruchy chování ad.), je možno tomuto žákovi sestavit **plán pedagogické podpory** (dále PLPP), jedná se však spíše o ojedinělé případy. PLPP sestavuje v písemné podobě třídní učitel ve spolupráci s dalšími vyučujícími, stanovuje např. metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovední. Ve spolupráci s výchovným poradcem je stanoven termín přípravy PLPP a termín vyhodnocení PLPP, třídní učitel organizuje také společné schůzky s rodiči, pedagogy a vedením školy.

Individuální vzdělávací plán (dále IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to v případě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáků, vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů speciálně-pedagogického, popř. psychologického vyšetření ŠPZ. IVP upravuje obsah, formy a podmínky jejich vzdělávání a obsahuje další povinné náležitosti. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s případnými dalšími vyučujícími žáka, na sestavení IVP se mohou dále podílet rodiče, ŠPZ (nejčastěji SPC a PPP), případně další odborníci (lékaři apod.). IVP vzniká nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení ŠPZ a schvaluje jej ředitelka školy. Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli průběžně konzultuje s ostatními vyučujícími žáka a v případě potřeby třídní učitel IVP v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka aktualizuje. Školské poradenské zařízení naplňování IVP jednou ročně vyhodnocuje. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a v úpravách dle potřeb žáka.

Asistent pedagoga, který působí ve třídě, kde jsou samostatně vzděláváni žáci s lehkým mentálním postižením, pomáhá žákům při přizpůsobení se školnímu prostředí a dalším pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti i při komunikaci s žáky.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV, která je v ŠVP uvedena u jednotlivých předmětů a dále rozpracována pro potřeby výuky ve třídě přímo zřízené pro žáky s lehkým mentálním postižením.

Speciální vzdělávací potřeby jsou především výzvou k nalezení optimálního způsobu, kterým lze kompenzovat handicap žáka, a to jak v rámci samotného vzdělávacího procesu, tak i při ověřování jeho výsledků. Při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb postupujeme důsledně individuálně. Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče realizované v rámci disponibilní časové dotace: Logopedická intervence a Komunikační dovednosti. V případě žáků se SPU bývá zařazen i předmět Reedukace SPU. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pro žáky mimořádně nadané a žáky se zvýšeným zájmem o vzdělávání vytváříme ve škole podmínky na základě doporučení školského poradenského zařízení. Zadáváme individuální a samostatné úkoly, tolerujeme vlastní pracovní tempo.

Umožňujeme začlenění žáků v zájmových kroužcích, nabízíme rovněž možnost uplatnění mimo školu (výtvarné soutěže).

Je-li třeba a školské poradenské zařízení to doporučí, je vypracován IVP v dané oblasti tak, aby byli žáci vzděláváni vzhledem ke svým schopnostem. Je využíváno dalších pomůcek a učebních materiálů (PL, výukové PC programy, PS, encyklopedie ad.).

Dbáme na to, aby u těchto žáků nedocházelo k výkyvům v chování, k porušování dohodnutých pravidel, pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat při práci žákům méně nadanými.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do výuky, svým obsahem prostupují celým vzděláním a tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně působí na utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci mají možnost utvářet si celkový pohled na danou problematiku.

Vymezena jsou tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)**
- **Výchova demokratického občana (VDO)**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)**
- **Multikulturní výchova (MKV)**
- **Environmentální výchova (ENV)**
- **Mediální výchova (MED)**

Formy: INT – integrace tematického okruhu průřezového tématu do výuky předmětu; PRO – projekt

Vysvětlivky:

INT: PRV = daný tematický okruh je součástí předmětu prvouka, a to formou integrace

4./5. ročník* = žáci se s průřezovým tématem setkají v 1 z uvedených ročníků, není ale vyloučeno zařazení v obou

Osobnostní a sociální výchova

	Název tem. okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4./5. ročník*
OSV 1	Rozvoj schopností poznávání	INT: KD Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění			INT: KD Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
OSV 2	Sebepoznání a sebepojetí		INT: PRV Já jako zdroj informací o sobě	INT: KD Moje učení	INT: PŘÍ Druzí jako zdroj informací o mě
OSV 3	Seberegulace a sebeorganizace			INT: KD, ČJ, M Organizace vlastního času, plánování učení	INT: KD Cvičení sebekontroly, sebeovládání
OSV 4	Psychohygiena				INT: KD Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
OSV 5	Kreativita	INT: VV, HV Cvičení pro rozvoj kreativity			
OSV 6	Poznávání lidí		INT: PRV, KD Vzájemné poznávání ve třídě Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech		
OSV 7	Mezilidské vztahy			INT: PRV, KD Vztahy a naše třída Chování podporující dobré vztahy	INT: KD Empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
OSV 8	Komunikace		INT: KD Komunikace v různých situacích (pozdrav, prosba, omluva)	INT: KD Komunikace v různých situacích (informování, odmítání, vysvětlování)	INT: KD Komunikace v různých situacích (přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání) Asertivní komunikace
OSV 9	Kooperace a kompetice			INT: KD Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení)	
OSV 10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				INT: VL Problémy v mezilidských vztazích
OSV 11	Hodnoty, postoje, praktická etika			INT: PRV Pomáhající a prosociální chování	INT: VL Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost ad.

Výchova demokratického občana

	Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4./5. ročník*
VDO 1	Občanská společnost a škola		INT: PRV Demokratické vztahy ve škole		
VDO 2	Občan, občanská společnost a stát				INT: VL Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana
VDO 3	Formy participace občanů v politickém životě				INT: VL Obec jako základní jednotka samosprávy státu, demokratické volby
VDO 4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				INT: VL Demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v os. životě i ve společnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	Název tematického okruhu	1., 2. a 3. ročník	4./5. ročník*
EGS 1	Evropa a svět nás zajímá		PRO: Advent (zvyky a tradice národů Evropy) PRO: Velikonoce (zvyky a tradice národů Evropy)
EGS 2	Objevujeme Evropu a svět		INT: VL, ICT Evropa (státní symboly, vyhledávání informací o zemích Evropy), mezinár. setkávání (olympiáda)
EGS 3	Jsme Evropané		INT: VL, ICT EU a mezinárodní organizace

Multikulturní výchova

	Název tem. okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4./5. ročník*
MKV 1	Kulturní difference		INT: PRV Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti		
MKV 2	Lidské vztahy	INT: PRV Uplatňování principu slušného chování (zákl. morální normy)			
MKV 3	Etnický původ			INT: PRV Odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost	
MKV 4	Multikulturalita				INT: AJ Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání a celoživotního učení
MKV 5	Princip sociálního smíru a solidarity				INT: VL Otázka lidských práv

Environmentální výchova

	Název tem. okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4./5. ročník*
ENV 1	Ekosystémy	INT: PRV Les	INT: PRV Pole		
ENV 2	Základní podmínky života			INT: PRV Voda, ovzduší, půda	INT: PŘ Energie, přírodní zdroje
ENV 3	Lidské aktivity a problémy živ. prostředí	PRO: Sběr papíru: Papírový odpad, hospodaření s papírovým odpadem PRO: Den Země: Odpady a hospodaření s odpady, Doprava a životní prostředí, Ochrana přírody a kulturních památek, Den Země			
ENV 4	Vztah člověka k prostředí				INT: PŘ Náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

Mediální výchova

	<i>Název tem. okruhu</i>	<i>1. a 2. ročník</i>	<i>3. ročník</i>	<i>4. ročník</i>	<i>5. ročník</i>
MED 1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			INT: ČJ Vliv reklamy na člověka	INT: ICT, ČJ Hledání rozdílů mezi zábavným, informativním a reklamním sdělením
MED 2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			INT: ČJ Různé typy sdělení, faktický a fiktivní obsah	INT: ČJ, ICT Rozdíl mezi reklamou a zprávou
MED 3	Stavba mediálních sdělení				
MED 4	Vnímání autora mediálních sdělení				INT: ČJ Identifikování postojů a názorů autora
MED 5	Fungování a vliv médií ve společnosti				INT: ČJ Vliv médií na každodenní život
MED 6	Tvorba mediálního sdělení		INT: VV, ČJ Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis	INT: VV, ČJ, ICT Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis	
MED 7	Práce v realizačním týmu			INT: ČJ, ICT, VV Komunikace a spolupráce v týmu	

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Vzdělávací oblast	Předmět (zkratka)	1. stupeň					Dotace za 1. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk (ČJ)	7	7	7	6 + 1	6 + 1	33 + 2
	Anglický jazyk (AJ)	0	0	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika (M)	4	4	4	4	4	20
Informační a komunikační technologie	Informatika (ICT)	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka (PRV)	2	2	2	0	0	11
	Vlastivěda (VL)	0	0	0	1,5	1,5	
	Přírodověda (PŘ)	0	0	0	1	1	
Umění a kultura	Hudební výchova (HV)	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná výchova (VV)	1	1	1	2	2	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova (TV)	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (PČ)	1	1	1	1	1	5
Předměty speciálně pedagogické péče	Logopedická intervence (LG)	0 + 2	0 + 2	0 + 2	0 + 1,5	0 + 1,5	0 + 14
	Komunikační dovednosti (KD) / Reedukace SPU (SPU)	0 + 1	0 + 1	0 + 1	0 + 1	0 + 1	
Počet hodin v ročníku		21	21	24	26	26	102 + 16
Celková povinná časová dotace – min.		18	18	22	22	22	118
Celková povinná časová dotace – max.		22	22	26	26	26	

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Celková týdenní hodinová dotace je stanovena dle rozsahu uvedeného v RVP ZV, disponibilní časová dotace, která je v tabulaci učebního plánu uvedena za znaménkem +, je využita k posílení hodinové dotace ČJ ve 4. a 5. ročníku a v souladu se zaměřením školy k zařazení **předmětů speciálně pedagogické péče**: logopedická intervence a komunikační dovednosti, resp. reedukace SPU.

V souladu s výše uvedeným učebním plánem může probíhat výuka jednotlivých předmětů v menších/větších časových celcích než 1 vyučovací hodina, nutno je však zachovat celkovou stanovenou týdenní dotaci pro vyučovací předměty, celkový počet vyučovacích hodin v konkrétním dnu a dodržení požadavků na odpočinek.

Anglický jazyk

V rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je jako cizí jazyk od 3. ročníku povinně zařazen předmět anglický jazyk

Informatika

Aplikace dovedností z předmětu využívají žáci téměř ve všech vyučovacích předmětech.

Tělesná výchova

Tělesná výchova je zařazena do všech ročníků, součástí výuky je výuka plavání v plavecké škole pro všechny ročníky, povinná ve 2. a 3. ročníku. Výuka plavání probíhá povinně na základě smlouvy s plaveckou školou v rozsahu 10 dvouhodinových lekcí pod vedením odborných pracovníků – plavčků. Žáci, kteří se výuky v plavecké škole neúčastní, mají zajištěnu náhradní výuku.

Vlastivěda a Logopedická intervence

Předměty vlastivěda a logopedická intervence ve 4. a 5. ročníku jsou každý vyučován v dotaci 1,5 vyučovací hod. týdně. Oba předměty se v počtu hodin (1/2) v lichých a sudých týdnech pravidelně střídají, v jednom týdnu jsou tyto dva předměty vyučovány v celkové dotaci 3 vyučovací hodiny.

5. Učební osnovy

Použité zkratky:

OV z RVP ZV = očekávané výstupy z rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

5.1 Český jazyk (charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu)

5.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět český jazyk je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**. Dovednosti získané v tomto předmětu tvoří základ nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání a vedou k vytváření nezbytných předpokladů k dalšímu studiu. Vzhledem k zaměření školy klademe důraz na rozvoj komunikativních dovedností žáků. Žáci jsou podporováni v užívání českého jazyka v mluvené i písemné podobě a tím ke vnímání a poznávání okolního světa i vlastní osoby.

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. stupně **7 vyučovacích hodin týdně**, z toho 1 vyučovací hodina ve 4. ročníku a 1 vyučovací hodina v 5. ročníku jsou poskytnuty z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, pro přehlednost je v ŠVP rozdělen do tří složek, které se však mohou prolínat: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Pedagogové si uvědomují vzájemnou prostupnost a propojenost těchto složek, ve výuce se jednotlivé složky často prolínají.

Některé výstupy a učivo komunikační a slohové výchovy v 1. období 1. stupně jsou ve vzdělávacím obsahu uvedeny ve 2 verzích (podtrženo), vyučující volí verzi dle aktuálně vyučovaných metod čtení, případně i odlišně pro jednotlivé žáky v souladu s jejich speciálními vzdělávacími potřebami. Ve vzdělávacím obsahu jazykové výchovy 2. stupně je kurzivou označeno rozšiřující učivo, se kterým nemusí být seznámeni všichni žáci.

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách, ale může například probíhat i venku. Součástí výuky může být také návštěva knihovny, divadla, kina, besedy a dalších výukových akcí s předmětem souvisejících.

5.1.2 Výchové a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu český jazyk je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro objevování českého jazyka a jeho využití pro všestrannou komunikaci.

- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu a k pozitivnímu vztahu k učení. (KU, KK, KP)
- Vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení a využívání jazyka jako nástroje k ústnímu a písemnému vyjadřování ve škole i v běžném životě. (KU, KK, KP, KŘP, KD)
- Vytváříme atmosféru porozumění a prostor pro řešení problémů za vzájemné spolupráce. (KSP, KU, KŘP, KK, KD)
- Umožňujeme žákům samostatně pracovat se slovníky a pravidly. (KU, KP, KD)
- Organizujeme návštěvy kulturních akcí, exkurze apod. (KO)
- Dáváme prostor k vyjádření názoru žáků, podporujeme jejich schopnost vyjadřovat se vlastními slovy. (KSP, KK, KU, KŘP)
- Vyzvedáváme mravní hodnoty a objasňujeme jejich význam pro člověka a seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi. (KO)

5.1.3 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3): Organizace vlastního času, plánování učení (3. ročník)

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MED 1): Vliv reklamy na člověka (4. ročník), Hledání rozdílů mezi zábavným, informativním a reklamním sdělením (5. ročník)
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MED 2): Různé typy sdělení, faktický a fiktivní obsah (4. ročník), Rozdíl mezi reklamou a zprávou (5. ročník)
- Vnímání autora mediálních sdělení (MED 4): Identifikování postojů a názorů autora (5. ročník)
- Fungování a vliv médií ve společnosti (MED 5): Vliv médií na každodenní život (5. ročník)
- Tvorba mediálního sdělení (MED 6): Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis (3.–5. ročník)
- Práce v realizačním týmu (MED 7): Komunikace a spolupráce v týmu (4.–5. ročník)

5.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA: 1. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (1. až 3. ROČNÍK)			
OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	1.	➤ čte správně písmena ve všech 4 podobách (psací i tiskací, velké i malé) ➤ v rámci svých možností čte plynule slova, sousloví, předložkové vazby a věty	*Čtení písmen ve všech 4 podobách *Technika čtení 2písmenných (s, l, m + samohláska), 3písmenných a 4písmenných spojení / Technika čtení slabik, slabikování *Technika plynulého čtení slov, sousloví, předložkových vazeb a vět
	1.–3.	➤ v rámci svých možností čte hlasitě	*Hlasité čtení
	2.–3.	➤ čte plynule a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, rozumí písemným pokynům přiměřené složitosti ➤ seřadí věty v textu ➤ rozvíjí své čtenářské dovednosti	*Pořádek vět v textu *Čtení s porozuměním, čtení jako zdroj informací *Čtenářské dovednosti
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	1.–3.	➤ porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti ➤ ptá se na to, čemu neporozuměl, popř. co se nedozvěděl	*Aktivní naslouchání (vč. vyjádření kontaktu s komunikačním partnerem, navazování očního kontaktu, reakce otázkami) *Zapamatování slyšeného *Rozvoj slovní zásoby
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	1.–2.	➤ pozdraví, poděkuje, omluví se, poprosí, ví, komu tyká a vyká	*Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, poděkování, omluva, prosba
	2.	➤ představí se, přivítá jiné osoby	*Komunikační žánry: představení se, přivítání
	2.–3.	➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	*Základní komunikační pravidla v rozhovoru (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, navazování očního kontaktu, střídání rolí posluchače a mluvčího) *Komunikační žánry: telefonování, rozhovory na základě běžných situací
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	1.–3.	➤ docvičuje správnou výslovnost hlásek, slov i delších celků ➤ v rámci svých možností pečlivě vyslovuje a opravuje svou výslovnost	*Artikulační cvičení *Výslovnost hlásek a slov *Výslovnost delších celků (přízvuk, intonace)
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	2.–3.	➤ v rámci svých možností správně dýchá v krátkých mluvených projevech a volí vhodné tempo řeči	*Nácvik dýchání při mluveném projevu *Nácvik přiměřeného tempa řeči
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	1.	➤ tvoří smysluplné věty	*Tvorba vět
	2.–3.	➤ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	*Výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů *Mimika a gesta při mluvených projevech *Komunikační žánry: popis zvířete/věci/osoby
	3.		*Komunikační žánry: popis podle plánu obce
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	1.–3.	➤ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	*Nácvik krátkého mluveného projevu

ČJL-3-1-08 zvládá zákl. hygienické návyky spojené se psaním	1.–2.	➤ učí se a upevňuje si zákl. hygienické návyky spojené se psaním (sezení, držení psacího náčiní, zraková hygiena)	*Základní hygienické návyky při psaní
	3.	➤ zvládá zákl. hygienické návyky spojené se psaním	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	1.–2.	➤ si rozvíjí motoriku a grafomotoriku ➤ píše správné tvary písmen a číslic ➤ správně spojuje písmena i slabiky	*Rozvoj grafomotoriky, uvolňovací cviky *Tvary písmen a číslic *Spojování písmen, psaní slov a vět
	1.–3.	➤ trénuje opis, přepis, diktát i autodiktát ➤ píše čitelně a úhledně ➤ kontroluje vlastní písemný projev	*Opis, přepis, diktát, autodiktát *Čitelnost a úhlednost písemného projevu *Nácvik sebekontroly písemného projevu
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	2.	➤ napíše pozdrav a popis postavy podle osnovy	*Psaní jednoduchých sdělení: pozdrav, popis pohádkové postavy podle osnovy
	2.–3.	➤ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ➤ napíše přání	*Psaní jednoduchých sdělení: adresa, přání *Přehlednost a jednoduchá formální úprava textu
	3.	➤ zná a napíše svou adresu ➤ napíše pozvánku a vyplní jednoduchou přihlášku	*Psaní jednoduchých sdělení: pozvánka, jednoduchý popis obrázku (tvorba vět k obrázku), přihláška
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	1.–3.	➤ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti ➤ tvoří jednoduchá vyprávění podle ilustrací / obrázkové osnovy	*Řazení ilustrací podle dějové posloupnosti *Vyprávění podle obrázků / obrázkové osnovy
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty	1.	➤ seznámí se s grafickým znázorněním slova a věty ➤ rozezná samohlásky A, E, I, O, U ➤ rozezná 12 písmen velké i malé tiskací abecedy / rozezná min. 20 písmen velké tisk. abecedy ➤ čte dvoupísmenná spojení / slabiky ➤ čte jednoslabičná a dvojslabičná slova, nacvičuje čtení jednoduchých vět	*Rozvoj zrakového vnímání *Čtení obrázků zleva doprava, orientace na řádku a na stránce *Grafické znázornění slova a věty *Čtení samohlásek; čtení souhlásek *Čtení souhlásek *Čtení dvoupísmenných spojení / slabiky *Čtení slov, čtení jednoduchých vět
	2.	➤ rozezná písmena abecedy ve všech 4 podobách (kromě Ď, ť, Ň, Q, W a X ve všech 4 podobách) ➤ čte slova, sousloví, předložkové vazby, jednoduché věty a texty	*Čtení písmen ve všech 4 podobách (kromě Ď, ť, Ň, Q, W a X ve všech 4 podobách) *Čtení slov, sousloví a předložkových vazeb *Čtení jednoduchých vět a textů
	3.	➤ čte písmena ď, ť, ň ve všech 4 podobách ➤ čte slova i věty se spojeními dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, di, ti, ni, dy, ty, ny ➤ čte s porozuměním jednoduché texty	*Čtení písmen Ď, ť, Ň ve všech 4 podobách *Čtení slov, vět a textů se spojeními dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, di, ti, ni, dy, ty, ny *Čtení s porozuměním
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti	1.–3.	➤ rozumí pokynům přiměřené složitosti	*Naslouchání *Rozvoj slovní zásoby
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	1.–3.	➤ docvičuje správnou výslovnost hlásek, slov i delších celků ➤ v rámci svých možností se soustředí na správné dýchání v krátkých mluvených projevech a na vhodné tempo řeči	*Artikulační cvičení, *Výslovnost hlásek a slov *Výslovnost delších celků (přízvuk, intonace) *Nácvik dýchání při mluveném projevu *Nácvik přiměřeného tempa řeči
ČJL-3-1-08 zvládá zákl. hygienické návyky spojené se psaním	1.–2.	➤ učí se a upevňuje si zákl. hygienické návyky spojené se psaním (sezení, držení psacího náčiní, zrak. hygiena)	*Základní hygienické návyky při psaní

	3.	➤ zvládá zákl. hygienické návyky spojené se psaním	
ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky; převádí slova z mluvené do psané podoby; dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost	1.–2.	➤ rozvíjí svou motoriku a grafomotoriku (GM) ➤ píše číslice a písmena (kromě písmen Ď, ť, ň, Q, W a X v obou psacích podobách, výuku psaní velkých psacích písmen, kt. nejsou podobné malým psacím písmenům je také možno přesunout do 3. ročníku) ➤ se učí spojovat písmena a slabiky ➤ trénuje sluchové vnímání ➤ se učí převádět slova z mluvené do psané podoby	*Rozvoj motoriky, GM, uvolňovací cviky *Tvary písmen a číslic *Spojování písmen a slabik *Opis a přepis písmen, <u>dvoupísmenných spojení / slabik</u> a slov *Sluchové vnímání, převádění slov z mluvené do psané podoby *Diktát písmen
	3.	➤ spojuje písmena a slabiky ➤ dodržuje spr. pořadí písmen ve slově a jejich úplnost ➤ převádí slova z mluvené do psané podoby, učí se psát diktáty a autodiktáty slov a jednoduchých vět	*Sluchové vnímání *Opis a přepis slov, nácvik sebekontroly písemného projevu *Diktáty a autodiktáty
ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty	3.	➤ opisuje a přepisuje krátké věty	*Opis a přepis krátkých vět

LITERÁRNÍ VÝCHOVA: 1. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (1. až 3. ROČNÍK)

OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	1.	➤ naučí se báseň přiměřenou věku i schopnostem a přednese ji (vč. grafomotorických a pohyb.)	*Dětské hádanky, říkanky (vč. GM), rozpočítadla a básničky (básničky s pohybem), přednes básně
	2.–3.	➤ čte dle svých schopností hlasitě a ve vhodném frázování a tempu liter. texty přiměřené věku ➤ přednáší z paměti liter. texty přiměřené věku	*Zážitkové čtení *Přednes literárních textů
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	1.	➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu	*Sdílení zážitků z četby *Rozhovory o textech a literárních postavách
	2.–3.		*Sdílení zážitků z četby, záznamy z četby *Sdílení námětů ke čtení; rozhovory o knihách, textech a liter. postavách (kladný a záp. hrdina) *Literární pojmy: kniha, čtenář, spisovatel, ilustrátor, básník, báseň
	1.–3.	➤ poslouchá literární texty přiměřené věku se snahou něco si z nich zapamatovat	*Poslech literárních textů *Zapamatování slyšeného
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	1.	➤ seznamuje se s pohádkami	*Pohádky
	2.–3.	➤ odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	*Pohádky: typické znaky
	2.–3.	➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	*Říkanky, básně, rozpočítadla, hádanky a bajky
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	1.	➤ pokouší se hledat rýmy	*Práce s literárním textem (hledání rýmů)
	1.–3.	➤ dle svých schopností pracuje tvořivě s literárním textem	*Vlastní výtvarný doprovod textu; dramatizace
	2.–3.		*Práce s literárním textem, reprodukce textu *Hledání i tvorba rýmů, doplňování veršů
ČJL-3-3-01p pamat. si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	1.–3.	➤ dle svých schopností si pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	*Báseň (vč. básně s ohybovým doprovodem), říkanka (včetně grafomotorických), rozpočítadlo (zapamatování a přednes)
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	1.–3.	➤ podle otázek a ilustrací reprodukuje krátký text	*Ilustrace, obrázková osnova *Reprodukce textu, jednoduchá dramatizace *Hlavní postava (kladný x záporný hrdina)

při posl. pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	1.	➤ poslouchá krátký literární text	*Poslech krátkého literárního textu
	2.–3.	➤ pozorně poslouchá pohádky a krátké příběhy	*Pozorný poslech literárního textu (pohádka, krátký příběh)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA: 1. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (1. až 3. ROČNÍK)

OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	1.	➤ pozná 1. hlásku ve slově ➤ se učí poznávat poslední hlásku ve slově ➤ se učí rozkládat na jednotlivé hlásky (sluchová analýza) ➤ učí se skládat z hlásek (sluchová syntéza)	*Rozvoj fonemického sluchu a zrakového vnímání
	2.–3.	➤ se aktivně účastní rozvoje svého fonemického sluchu	*Rozvoj fonemického sluchu
	2.–3.	➤ si uvědomí rozdíl mezi hláskou a písmenem	*Zvuková a grafická podoba slova
	1.–3.	➤ člení slova na hlásky	*Hláskosloví, stavba slova
	2.–3.	➤ dělí hlásky na samohlásky a souhlásky	*Rozdělení hlásek
	1.–3.	➤ odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	*Dlouhé a krátké samohlásky
	2.–3.	➤ odůvodňuje a píše správně párové souhlásky na konci slov	*Párové souhlásky na konci slov
	3.	➤ odůvodňuje a píše správně párové souhlásky uprostřed slov	*Párové souhlásky uprostřed slov
	1.–3.	➤ člení slovo na slabiky	*Slabika, dělení slov na slabiky
	2.–3.	➤ rozdělí slovo na konci řádku	*Dělení slov na konci řádku
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	2.–3.	➤ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	*Význam slov *Slova opačného, stejného a podobného významu *Slova významem nadřazená, podřazená a souřadná
	3.	➤ vyhledá v textu slova příbuzná	*Slova příbuzná
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	2.–3.	➤ odřiká abecedu ➤ řadí písmena podle abecedy ➤ řadí slova podle abecedy	*Abeceda – řazení písmen, slov
	3.	➤ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	*Třídění slov podle zobecněného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost)
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	2.	➤ seznamuje se slovními druhy ➤ rozdělí podstatná jména na názvy osob, zvířat a věcí ➤ rozlišuje podstatná jména a slovesa (jednoduché příklady) ➤ pozná předložky, se kterými se opakovaně setkával	*Seznámení se slovními druhy *Podstatná jména (názvy osob, zvířat a věcí) *Slovesa *Předložky *Spojky
	3.	➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	*Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice a citoslovce)
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných	3.	➤ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ➤ u podstatných jmen určí pád, číslo a rod ➤ u sloves určí osobu, číslo a čas	*Tvary podstatných jmen (pád, číslo a rod u podstatných jmen) *Tvary sloves (osoba, číslo a čas u sloves) *Tvary přídavných jmen

jmen, příd. jmen a sloves			
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	2.–3.	➤ vhodnými spojkami spojí slova ➤ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	*Spojky a spojovací výrazy *Věta a souvětí
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	1.–2.	➤ pozná začátek a konec věty	*Pravopis věty
	2.–3.	➤ tvoří ze slov smysluplné věty ➤ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího ➤ k vytvoření vět volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	*Věta, pořádek slov ve větě *Druhy vět: oznamovací, tázací, přací a rozkazovací *Základy interpunkce
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	2.–3.	➤ odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách	*Tvrdé souhlásky, psaní i/y po tvrdých souhláskách *Měkké souhlásky, psaní i/y po měkkých souhláskách
	3.	➤ odůvodňuje a píše správně y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	*Obojetné souhlásky *Vyjmenovaná slova a slova příbuzná, psaní i/y po obojetných souhláskách (v kořenech slov)
	2.–3.	➤ rozlišuje zvukovou a psanou podobu dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě (píše správně mimo morfologický šev)	*Dě, tě, ně *Bě, pě, vě, mě
	2.–3.	➤ odůvodňuje a píše správně u/ú/ů	*Psaní u/ú/ů
	1.–3.	➤ píše správně velká písmena na začátku vět	*Velká písmena na začátku věty
	2.–3.	➤ píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen	*Velká písmena v typických případech vlastních jmen osob a zvířat
	3.	➤ píše správně velká písmena v typických případech místních pojmenování	*Velká písmena v typických případech místních pojmenování
ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy	1.	➤ zná probraná písmena malé a velké abecedy	*Písmena malé i velké psací abecedy
	2.–3.	➤ zná všechna písmena malé a velké abecedy	
ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky	2.–3.	➤ sluchově odlišuje délku u samohlásek	*Délka samohlásek
	3.	➤ rozeznává samohlásky a souhlásky	*Rozdělení hlásek
ČJL-3-2-01p tvoří slabiky	1.	➤ tvoří slabiky	*Slabiky
ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	1.–3.	➤ poznává hlásky na začátku a na konci slova ➤ zdokonaluje se ve sluchové analýze a syntéze ➤ rozlišuje slova, slabiky a hlásky ➤ určí počet slabik	*Rozvoj sluchového a zrakového vnímání *Slovo, slabika *Hlásky
	3.	➤ rozpoznává věty, tvoří věty (k obrázkům)	*Věta, tvorba vět
ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	3.	➤ píše velká písmena na začátku vět ➤ píše velká písmena ve vlastních jménech	*Pravopis věty *Vlastní jména

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. až 5. ROČNÍK)

OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	4.–5.	➤ rozvíjí své čtenářské dovednosti ➤ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čtení *Čtenářské dovednosti *Čtení s porozuměním (hlasitě i tiše)
ČJL-5-1-02 rozlišuje podst. a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podst. informace zaznamenává	4.–5.	➤ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ➤ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ➤ reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení (i na základě svých poznámek) a zapamatuje si z něj podstatná fakta	*Práce s textem (vč. zařazení metod kritického myšlení) *Rozlišování podstatného od nepodstatného; klíčová slova; zaznamenávání informací *Sestavení příběhu z předem daných vět / odstavců *Posouzení úplnosti jednoduchého sdělení *Jednoduché sdělení a jejich tvorba, např.: vzkaz, inzerát, oznámení a pozvánka *Reprodukce obsahu sdělení (i na základě svých poznámek); tvorba vlastních poznámek
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení			
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta			
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	4.–5.	➤ vede správně dialog ➤ vede správně telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	*Vedení dialogu *Telefonní hovor, vzkaz na záznamníku *Komunikační žánr: dialog
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	4.–5.	➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	*Reklama a její účel, práce s reklamou *Manipulativní komunikace v reklamě
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	4.–5.	➤ podle svého komunikačního záměru vhodně volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo	*Zvukové vlastnosti souvislé řeči (intonace, přízvuk, pauzy a tempo) a jejich volba na základě komunikačního záměru *Komunikační žánry: příkaz, představení se, omluva, prosba, oznámení
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespis. výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	4.–5.	➤ rozlišuje spisovnou a nespis. výsl. ➤ vhodně užívá spisovnou/nespisovnou výslovnost podle komunikační situace	*Spisovná a nespisovná výslovnost (rozlišení) *Spisovná a nespisovná výslovnost: vhodné užití podle komunikační situace)
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	4.–5.	➤ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	*Tvorba kom. žánrů, př.: SMS, e-mail, popis postupu, popis věci/zvířete/osoby, dotazník, dopis (adresa, oslovení), jednoduché tiskopisy
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo pís. projev s dodržáním čas. posloupnosti	4.–5.	➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	*Členění textu *Tvorba osnovy vyprávění *Tvorba mluveného / písemného projevu na základě osnovy
tvoří otázky a odp. na ně; ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	4.–5.	➤ tvoří otázky a odpovídá na ně ➤ vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací ➤ domluví se v běžných situacích	*Tvorba otázek a odpovědí *Vyprávění vlastních zážitků, naslouchání *Vypr. příběhu dle ilustrace / čtené předlohy *Komunikace v běžných situacích (př.: dialog, pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz)
ČJL-5-1-05p má odpovídající sl. zásobu k souvislému vyjadřování	4.–5.	➤ má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	*Rozvoj slovní zásoby, zrak. a sluch. vnímání *Souvislé vyjadřování
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	4.–5.	➤ v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	*Základy techniky mluveného projevu (dýchání, intonace, přízvuk, pauzy a tempo řeči)
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje; opisuje a přepisuje jednoduché texty; píše správně a přehledně jednoduchá sdělení; píše čitelně a úpravně,	4.–5.	➤ popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ➤ opisuje a přepisuje jednoduché texty	*Popis jednoduchých předmětů, činností a dějů *Opis a přepis textu *Psaní sdělení (adresa, pozdrav, blahopřání) *Čitelnost a úhlednost písemného projevu

dodržuje mezery mezi slovy; ovládá hůlkové písmo		➤ píše čitelně a úhledně, dodržuje mezery mezi slovy; píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ➤ ovládá hůlkové písmo	*Dodržování mezer mezi slovy *Hůlkové písmo
---	--	---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. až 5. ROČNÍK)

OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	4.–5.	➤ přednáší literární text úměrný věku ➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	*Přednes literárního textu *Zážitkové čtení a naslouchání *Vyjádření dojmů z četby *Různé techniky záznamů z četby *Záznam o knize *Jednoduchá prezentace knihy, rozhovor o knihách *Sdílení námětů ke čtení
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	4.–5.	➤ volně reprodukuje text podle svých schopností ➤ tvoří vlastní literární text na dané téma	*Tvořivé činnosti s literárním textem *Volná reprodukce textu *Dramatizace textu *Vlastní výtvarný doprovod textu *Tvorba literárního textu, tvůrčí psaní
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	4.–5.	➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	*Umělecké texty (např. poezie, komiks, pohádka) *Neumělecké texty (např. naučný text, návod k použití)
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	4.–5.	➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	*Literární pojmy (prohloubení znalostí z 1. období 1. stupně, např.: poezie, próza, pohádka, pověst, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, divák, jeviště, hlediště, režisér, verš, rým, přirovnání) *Jednoduchý rozbor literárního textu *Diskuze o literárních tématech
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh	4.–5.	➤ dramatizuje jednoduchý příběh	*Dramatizace
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	4.–5.	➤ vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	*Filmové/divadelní představení (převyprávění děje podle zadaných otázek)
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy	4.–5.	➤ čte krátké texty s porozuměním ➤ reprodukuje krátké texty podle jednoduché osnovy ➤ naslouchá čtenému textu a sdílí zážitky z četby ➤ účastní se rozhovorů o textech a literárních postavách	*Čtení krátkých textů s porozuměním *Zážitkové čtení a naslouchání *Sdílení zážitků z četby, jednoduché rozhovory o textech a literárních postavách *Reprodukce textů podle jednoduché osnovy
ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše	4.–5.	➤ rozlišuje prózu a verše ➤ zapamatuje si a přednáší básně a říkadla	*Próza a verše; přednes *Práce s textem (př.: hledání rýmů)
rozlišuje pohádkové prostředí od reálného	4.–5.	➤ rozlišuje pohádkové prostředí od reálného	*Pohádky *Pohádkové a reálné prostředí
ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	4.–5.	➤ ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	*Tiché čtení *Orientace ve čteném textu

JAZYKOVÁ VÝCHOVA: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. až 5. ROČNÍK)

OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	4.	➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	*Význam slov *Slova jednoznačná a mnohoznačná (vícevýznamová) *Slova významem nadřazená a podřazená, slova souřadná *Slova opačného, stejného nebo podobného významu *Slova citově zabarvená
	5.		*Význam slov: slova přejatá z cizích jazyků
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	4.–5.	➤ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ➤ rozpozná slova příbuzná s daným slovem ➤ uvede k danému slovu slovo příbuzné ➤ rozlišuje slova příbuzná a tvary stejných slov	*Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) *Rozlišení předložky a předpony (sezn. s pravopisem) *Slova příbuzná <i>*Rozšiřující učivo: pravopis předpon</i> <i>*Rozšiřující učivo: pravopis slov se skupinami bě/bje, vě/vje, mě/mně</i> <i>*Rozšiřující učivo: přídavná jména odvozená od podstatných jmen příponou -ský/-ští</i> <i>*Rozšiřující učivo: hlásková změna styku kořene slova a předpony nebo přípony, zdvojené souhlásky</i> <i>*Rozšiřující učivo: pravopis předložek a předpon (s/se, z/ze x z-, ze-, vz-, s-, se-)</i>
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	4.–5.	➤ určuje slovní druhy ➤ používá ve svém mluveném i psaném projevu náležité tvary sloves ve způsobu oznamovacím a podstatných jmen	*Slovní druhy *Podstatná jména (určování rodu, čísla, pádu a vzoru): skloňování *Slovesa (určování osoby, čísla a času): časování sloves, tvar neurčitý (infinitiv)
	5.	➤ žák používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary přídavných jmen (kromě pravopisu přídavných jmen přivlastňovacích)	*Přídavná jména (druhy: tvrdá a měkká): skloňování *Slovesa (určování způsobu)
			<i>*Rozšiřující učivo: zájmena: druhy, skloňování osobních zájmen; číslovky: druhy, skloňování číslovek základních</i>
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	4.–5.	➤ žák vyhledá v textu nespisovné tvary podst. jmen / sloves a nahradí je tvary spisovnými ➤ žák doplní do věty podst. jméno ve správném tvaru a odůvodní pravopis	*Slova spisovná a nespisovné tvary slov *Spisovné tvary podstatných jmen a sloves
	5.	➤ žák vyhledá v textu nespisovný tvar příd. jména a nahradí ho tvarem spisovným ➤ žák do věty doplní příd. jméno ve správném tvaru a odůvodní pravopis	*Spisovné tvary přídavných jmen
ČJL-5-2-05 vyhledává zákl. skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	4.–5.	➤ vyhledá ve větě základní skladební dvojici: podmět a přísudek ➤ v neúplné základní skladební dvojici označí základ věty	*Základní skladební dvojice: podmět a přísudek *Podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný <i>*Rozšiřující učivo: podmět a přísudek holý/rozvitý</i>

ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	4.–5.	➤ rozliší větu jednoduchou a souvětí ➤ vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ➤ rozeznává a vytváří jednoduché větné vzorce	*Věta jednoduchá a souvětí *Tvorba souvětí z věty jednoduché *Větné vzorce
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	4.–5.	➤ spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu ➤ nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován	*Spojky a jiné spojovací výrazy
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	4.	➤ píše správně i/y po obojetných souhláskách v kořenech slov	*Vyjmenovaná slova a slova příbuzná *Psaní i/y po obojetných souhláskách v kořenech slov
	4.–5.	➤ píše správně i/y po obojetných souhláskách v koncových podstatných jmen	*Psaní i/y v koncových podstatných jmen
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	4.–5.	➤ uplatňuje základní poučení o správných tvarech přičestí minulého činného v mluveném i pís. projevu (4. ročník pouze shoda přísudku s podmětem holým) ➤ doplní správně čárky do zadaného textu (několikanásobný větný člen, jednoduchá souvětí)	*Shoda přísudku s podmětem *Interpunkce věty a souvětí
ČJL-5-2-03p pozná podst. jména a slovesa	5.	➤ pozná / vyhledá v textu podstatná jména a slovesa ➤ píše velká písmena na začátku jemu známých vlastních jmen	*Podstatná jména *Slovesa
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	4.	➤ dodržuje pořádek slov ve větě ➤ pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího, utvoří daný druh věty	*Pořádek slov ve větě *Druhy vět
ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik	4.	➤ rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky ➤ ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik	*Dělení souhlásek (tvrdé, měkké a obojetné) *Pravopis měkkých a tvrdých slabik
určuje samohlásky a souhlásky	4.	➤ určuje samohlásky a souhlásky	*Dělení hlásek: samohlásky a souhlásky
seřadí slova podle abecedy	5.	➤ seřadí písmena i slova podle abecedy	*Abeceda, řazení písmen a slov podle abecedy
správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	4.	➤ správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	*Výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě a mě
správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	5.	➤ v rámci svých možností správně vyslovuje znělé a neznělé souhlásky, dodržuje jejich pravopis	*Sluchové rozlišování hlásek *Výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slov

5.2 Anglický jazyk (charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu)

5.2.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** a je vyučován 3., 4. a 5. ročníku vždy **3 vyučovací hodiny týdně**. Výuka anglického jazyka na 1. stupni tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků, proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o anglický jazyk a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje žákům živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z ostatní části světa s ohledem na logopedické a další specifické potřeby žáků naší školy. Osvojování cizích jazyků tak pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá k budoucímu zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka porozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností.

Ve 3. ročníku je předmět vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám žáků vyučován pouze audioorální formou, žáci se zatím neseznamují s psanou podobou slov. Výuka se tak realizuje s využitím her, říkanek, písniček, kreslení, pohybových a jiných aktivit. Často je využívána metoda TPR (Total Physical Response). Učitelé mohou využívat zapojení anglického jazyka formou CLIL i v ostatních předmětech, případně i během 1. a 2. ročníku.

Ve všech ročnících (s výjimkou 3. ročníku) je výuka zaměřena na všechny 4 jazykové složky, pozornost se však soustředí zejména na rozvoj dovednosti poslechu a mluvení.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří: didaktické hry, paměťová a poslechová cvičení, vyhledávání a spojování, přiřazování a třídění, dialog a monolog, reprodukce, práce s textem a využití výukových programů a aplikací. Žáci mohou být vyučováni odděleně po jednotlivých ročnících, častěji však z organizačních důvodů výuka probíhá ve spojených ročnících, v tom případě se hojně využívá i vrstevnického učení. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně, popřípadě venku.

5.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu anglický jazyk je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro sebepoznávání a autentické sebevyjádření založeného na důvěře, kde je dostatek prostoru pro soustředění, emoce i pozorné naslouchání a ověřování správného pochopení a celkově otevřenou komunikaci, která povede k porozumění, vzájemnému porozumění a vyjádření vlastních myšlenek v anglickém jazyce podle individuálních dispozic žáků.

- Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce, poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů. (KU, KO, KŘP, KP, KD)
- Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou a individuální práci. (KU, KK, KŘP)
- Klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu. (KU, KK, KŘP, KD)
- Žákům jsou při výuce k dispozici cizojazyčné časopisy, cizojazyčná literatura, pracovní listy a notebook/ipad s připojením k internetu. (KU, KŘP, KK, KD)

5.2.3 Začlenění průřezových témat

Multikulturní výchova

- Multikulturalita (MKV 4): Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání a celoživotního učení (4./5. ročník*)

5.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK

ANGLICKÝ JAZYK – ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: 1. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (3. ROČNÍK)			
OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
	3.	➤ je seznámen s existencí anglického jazyka a anglicky mluvícími zeměmi	*Úvod do anglického jazyka, Londýn, anglicky mluvící země
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	3.	➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, ➤ reaguje verbálně i neverbálně na jednoduché pokyny učitele	*Slovní zásoba a gramatické učivo v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se zvukovým obrázkovým slovníkem. *Classroom language *Tematické okruhy:
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	3.	➤ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	• Greetings, basic phrases (pozdravy, základní fráze) • Numbers 1–100 (čísla 1–100) • Colours (barvy) • Commands, activities (pokyny, činnosti) • My body (mé tělo) • Toys (hračky) • Family and friends (rodina a přátelé) • Animals (zvířata) • At school (ve škole) • At home (doma) • Food and drink (jídlo a pití) • Clothes (oblečení) • Christmas (Vánoce) • Easter (Velikonoce) • Time (čas) • The world around us (svět kolem nás) • případně další dle schopností a zájmu žáků
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	3.	➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	3.	Vzhledem k audioorální formě výuky ve 3. ročníku nejsou tyto výstupy v aktuálním ročníku realizovány.	
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení			
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy			*Songs, chants/rhymes and simple stories
CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	3.	➤ je seznámen s anglickým jazykem, ➤ je seznámen se zvukovou podobou anglického jazyka, zejména s: ○ jednoduchými pokyny, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, ○ nejzákladnější slovní zásobou v rámci probraných tematických okruhů	*Úvod do anglického jazyka, Londýn, anglicky mluvící země *Seznámení se zvukovou podobou jazyka, důraz je kladen na: ○ seznámení s jednoduchými pokyny, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, ○ nejzákladnější slovní zásobu v rámci probíraných tematických okruhů (dle schopností a zájmů žáků mohou být probírána i další témata): pozdravy a základní fráze (poděkování, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, sdělení svého jména a věku), barvy, činnosti, čísla, části těla, škola a domov, hračky, jídlo a pití, rodina a přátelé, oblečení, zvířata, Vánoce a Velikonoce

ANGLICKÝ JAZYK: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. a 5. ROČNÍK)			
OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM			*Classroom language *Zvuková a grafická podoba jazyka, fonetické znaky *Slovní zásoba a gramatické učivo v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníky. *Tematické okruhy: • Greetings, basic phrases, spelling (pozdravy, základní fráze, hláskování) • Numbers (čísla): cardinal numbers from 0 to 1000, ordinal numbers from first to thirty-first (základní číslovky od 0 do 1000, řadové číslovky od 1. do 31.) • Colours (barvy) • Commands, activities (pokyny, činnosti) • My body (mé tělo) • Toys (hračky) • Family and friends (rodina a přátelé) • Animals (zvířata) • At school (ve škole) • At home (doma) • My day, free time and hobbies (můj den, volný čas a koníčky) • Food and drink (jídlo a pití) • Clothes (oblečení) • Weather (počasí) • Christmas (Vánoce) • Easter (Velikonoce) • Time (čas) • The world around us (svět kolem nás) • případně další dle schopností zájmu žáků *Songs, chants/rhymes and simple stories
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	4.–5.	➤ porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) ➤ řídí se krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových úkolů), které jsou sdělovány pomalu s pečlivou výslovností	
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	4.–5.	➤ rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ➤ porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost), ➤ porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost)	
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	4.–5.	➤ zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovému textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu, ➤ porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)	
MLUVENÍ			
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	4.–5.	➤ použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech ➤ se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech, nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek	
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	4.–5.	➤ se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět, ➤ sdělí informace o svých členech rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí) za použití jednoduchých slovních spojení a vět, ➤ za použití jednoduchých slovních spojení a vět popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti)	

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	4.–5.	➤ reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, ➤ odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět, ➤ se zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět
--	-------	--

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, kt. se vztahuje k osvojovaným tématům	4.–5.	➤ najde konkrétní informace (například o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	4.–5.	➤ rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života, ➤ porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost), ➤ porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)

PSANÍ

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, o rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	4.–5.	➤ napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, ➤ napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí, ➤ sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	4.–5.	➤ doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává

ANGLICKÝ JAZYK: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. a 5. ROČNÍK)			
OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM			*Classroom language *Zvuková a grafická podoba jazyka, seznámení s fonetickými znaky *Slovní zásoba a gramatické učivo v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníky. *Tematické okruhy: • Greetings and basic phrases (pozdravy a základní fráze) • Numbers from 0 to 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 and 100 • Colours (barvy) • Commands, activities (pokyny, činnosti) • My body (mé tělo) • Toys (hračky) • Family and friends (rodina a přátelé) • Animals (zvířata) • At school (ve škole) • At home (doma) • My day (můj den) • Food and drink (jídlo a pití) • Clothes (oblečení) • Weather (počasí) • Christmas (Vánoce) • Easter (Velikonoce) • Time (čas) • The world around us (svět kolem nás) • případně další dle schopností zájmu žáků *Songs, chants/rhymes and simple stories
CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	4.–5.	➤ řídí se krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele např. při pohybu po třídě, které jsou sdělovány pomalu s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, vykoná činnost)	
CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	4.–5.	➤ v pomalém a zřetelném projevu rozpozná slova a fráze, se kterými se opakovaně setkal v rámci tematických okruhů, ➤ porozumí významu slov a frází, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména, má-li k dispozici vizuální oporu) (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost),	
rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	4.–5.	➤ rozumí výrazům pro pozdrav, ➤ rozumí výrazům pro poděkování	
MLUVENÍ			
CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje	4.–5.	➤ pozdraví a poděkuje	
CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk	4.–5.	➤ sdělí své jméno, ➤ sdělí svůj věk,	
CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	4.–5.	➤ vyjádří souhlas, ➤ vyjádří nesouhlas, ➤ reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	4.–5.	➤ u slov, se kterými se často setkává, přiřadí obrázek k psané podobě téhož slova, ➤ najde v krátkém textu slova, se kterými se opakovaně setkal, ➤ dle jednoduchých instrukcí seřadí slova, se kterými se opakovaně setkal, ➤ ke slovům, se kterými se opakovaně setkal, nakreslí obrázek	
PSANÍ			
je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	4.–5.	➤ na základě textové a vizuální podoby píše známá slova, slovní spojení a krátké věty, se kterými se opakovaně setkal	

5.3 Matematika (charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu)

5.3.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět matematika je součástí vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** a je vyučován od 1. až do 5. ročníku vždy **4 vyučovací hodiny týdně**.

Předmět matematika je na 1. stupni (a v 1. období 1. stupně obzvláště) založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro propojování matematiky s reálnými situacemi. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika je rozdělen na 4 okruhy, které se mohou vzájemně prolínat:

- číslo a početní operace (realizováno v 1. až 5. ročníku),
- závislosti, vztahy a práce s daty (realizováno v 1. až 5. ročníku),
- geometrie v rovině a prostoru (realizováno v 1. až 5. ročníku),
- nestandardní aplikační úlohy a problémy (realizováno ve 4. a 5. ročníku).

Vzdělávací obsah je v ročnících rozčleněn převážně cyklicky, čímž se snažíme přispívat k důslednému procvičení a upevnění učiva. Žáci si postupně osvojují matematické operace s důrazem na významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Využívají při tom rovněž informační technologie a další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice všem žákům.

Výuka probíhá nejčastěji v kmenových učebnách, využívána bývá např. i výuka v počítačové učebně, případně výuka venku. Učitelé žákům nabízejí vzdělávací obsah různými metodami a formami práce zaměřenými převážně na iniciativu a aktivní zapojení žáků, snaží se upřednostňovat zvládání vzdělávacího obsahu na základě vlastních aktivit dětí. Žáci mohou být vyučováni odděleně po jednotlivých ročnících, často však výuka z organizačních důvodů probíhá ve spojených ročnících, v tom případě se využívá i vrstevnického učení.

5.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu matematika je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro objevování matematického rozměru světa a propojení matematiky s praktickými situacemi v životě.

- Vedeme žáky k hledání různých řešení matematických úloh, k tomu, aby vysvětlili své postupy při řešení matematických úloh, naslouchali si navzájem a o matematických úlohách diskutovali. (KK, KU, KŘP, KSP)
- Pracujeme s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. (KŘP, KU, KK)
- Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině či dvojici, aby měli možnost vyzkoušet si výhody efektivní spolupráce s ostatními. (KSP, KK, KU)
- Vedeme žáky k tomu, aby se nebáli požádat o pomoc, popř. ji sami na vyžádání poskytli při řešení matematických úloh. (KSP, KK, KU)
- Nabízíme žákům příležitost využívat digitální technologie, pracovat s grafy, tabulkami, diagramy apod. (KD, KP, KK)
- Vedeme žáky k osvojování správných návyků při rýsování. (KP)
- Podporujeme žáky v přesném a stručném vyjadřování s využíváním matematického jazyka (vč. symbolů). (KK)

5.3.3 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3): Organizace vlastního času, plánování učení (3. ročník)

5.3.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA

MATEMATIKA: 1. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (1. až 3. ROČNÍK)			
OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 používá přirozená čísla pro modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	1.	➤ používá přirozená čísla pro modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků v probíraném číselném oboru	*Předčíselné představy *Postřehování počtu prvků *Modelování reálných situací v čís. oboru do 20 *Určování počtu prvků v daném souboru: do 20 *Vytváření souborů s daným počtem prvků: do 20
	2.		*Modelování reálných situací v čís. oboru do 100 *Určování počtu prvků v daném souboru: do 100 *Vytváření souborů s daným počtem prvků: do 100
	3.		*Modelování reálných situací v čís. oboru do 1000 *Určování počtu prvků v daném souboru (do 1000) *Vytváření souborů s daným počtem prvků: do 1000
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	1.	➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti v probíraném číselném oboru	*Psaní číslic *Číselný obor do 20: čtení, zápis a porovnávání čísel, používání znamének >, <, =
	2.		*Číselný obor do 100: čtení, zápis a porovnávání čísel, používání znamének >, <, = *Určování počtu desítek *Zaokrouhlování na desítky
	3.		*Číselný obor do 1000: čtení, zápis a porovnávání čísel, používání znamének >, <, = *Určování počtu stovek a desítek *Zaokrouhlování na desítky a stovky
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	1.	➤ V probíraném číselném oboru užívá lineární uspořádání, orientuje se na číselné ose a zobrazí číslo na číselné ose	*Číselná řada do 20 (vzestupná, sestupná) *Orientace na číselné ose v oboru do 20 *Zobrazování čísel na číselné ose v čís. oboru do 20
	2.		*Číselná řada do 100 (vzestupná, sestupná) *Orientace na číselné ose v oboru do 100 *Zobrazování čísel na číselné ose v čís. oboru do 100
	3.		*Číselná řada do 1000 (vzestupná, sestupná) *Orientace na číselné ose v oboru do 1000 *Zobrazování čísel na číselné ose v čís. oboru do 1000
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	1.	➤ provádí z paměti jednoduché operace s přirozenými čísly v probíraném číselném oboru	*Sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky *Rozklady čísel do 10, rozklady čísel do 20 (desítky a jednotky)
	2.		*Sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem desítky *Pamětné sčítání a odčítání v čís. oboru do 100 *Písemné sčítání a odčítání v čís. oboru do 100 *Propedeutika násobení a dělení
	2.–3.		*Pamětné násobení a dělení v rozsahu malé násobilky
	3.		*Pamětné sčítání a odčítání v čís. oboru do 1000 *Písemné sčítání a odčítání v čís. oboru do 1000 *Počítání se závorkami *Násobení násobky čísla 10 *Dělení se zbytkem 2, 3, 4 a 5 *Seznámení s dělení se zbytkem 6, 7, 8 a 9

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	1.–3.	➤ řeší a tvoří úlohy (slovní i numerické), ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v probíraném číselném oboru	*Slovní úlohy, numerické úlohy (řešení i tvorba) *Peníze: způsoby placení, počítání s penězi *Sudá a lichá čísla
M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	1.	➤ porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v probíraném číselném oboru	*Předčíselné představy *Určování počtu prvků v daném souboru: do 5 *Porovnávání množství v číselném oboru do 5 *Vytváření souborů s daným počtem prvků: do 5
	2.		*Určování počtu prvků v daném souboru: do 10 *Porovnávání množství v číselném oboru do 10 *Vytváření souborů s daným počtem prvků: do 10
	3.		*Určování počtu prvků v daném souboru: do 20 *Porovnávání množství v číselném oboru do 20 *Vytváření souborů s daným počtem prvků: do 20 *Určování počtu prvků do 100 *Vytváření souborů s daným počtem prvků: do 100
M-3-1-02p čte, píše a používá číslce v oboru do 20, numerace do 100; zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat	1.	➤ čte, zapisuje a používá čísla v probíraném číselném oboru ➤ zná základní matematické značky a umí je zapsat: +, −, =, <, > ➤ píše správně číslce v probíraném číselném oboru	*Psaní číslic 1 až 5 a značek +, −, =, <, > *Číselný obor do 5: čtení, zápis, použití čísel *Použití matematických značek +, −, =, <, >
	2.		*Psaní číslic 0 až 9 *Číselný obor do 10: čtení, zápis, použití čísel
	3.		*Číselný obor do 20: čtení, zápis, použití čísel *Číselný obor do 100: seznámení, vzestupná čís. řada
M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	1.	➤ sčítá a odčítá s užitím názoru v probíraném číselném oboru	*Sčítání a odčítání v čís. oboru do 5
	2.		*Sčítání a odčítání v čís. oboru do 10
	3.		*Slovní úlohy na sčítání a odčítání v čís. oboru do 20
M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	1.	➤ řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v probíraném číselném oboru	*Malované slovní úlohy v číselném oboru do 5
	2.		*Slovní úlohy na sčítání a odčítání v čís. oboru do 10
	3.		*Slovní úlohy na sčítání a odčítání v čís. oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20	1.	➤ používá rozklad čísel v probíraném číselném oboru	*Rozklad čísel v číselném oboru do 5
	2.		*Rozklad čísel v číselném oboru do 10
	3.		*Rozklad čísel v číselném oboru do 20
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	1.	➤ určí čas s přesností na celé půlhodiny	*Určování času: s přesností na celé půlhodiny
	1.–2.	➤ orientuje se v čase a v základních časových pojmech	*Orientace v čase (chronologické uspořádání denních činností; části dne, dny v týdnu, měsíce, rok, kalendář, pojmy: předevčírem, včera, dnes, zítra, pozítří; hodiny, minuty a sekundy)
	2.	➤ určí čas s přesností na celé čtvrt hodiny	*Určování času (s přesností na celé čtvrt hodiny) a časových úseků
	3.	➤ určí čas i dobu trvání události s přesností na minuty ➤ provádí jednoduché převody jednotek času	*Určování času na hodinách (časové údaje uvedené v digitální i ciferníkové podobě) *Jednotky času a jejich využití v běžném životě, doba trvání události; převody jednotek času (sekunda, minuta a hodina)

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	1.–3.	➤ dle svých schopností eviduje (vč. evidence tabulkou) statické i dynamické situace pomocí předmětů (př.: víčka), slov, šipek, čísel i zástupných reprezentantů čísel (př.: tečky, čárky)	*Evidence statických a dynamických situací *Peníze: způsoby placení, počítání s penězi
	2.–3.		*Jednoduché vztahy v širší rodině, sl. úlohy o věku
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	1.–2.	➤ třídí předměty podle různých charakteristik ➤ orientuje se v periodické posloupnosti znaků (např. rytmus střídání barev) ➤ zvládá orientaci v prostoru a používá prostorové pojmy	*Třídění předmětů (podle tvaru/barvy ad.) *Rytmus, jeho vizualizace (logické řady barev, předmětů, obrázků a symbolů) *Prostorová orientace: pojmy (nahore, dole, pod, nad, vlevo, vpravo, vedle, před, za, hned před, hned za, mezi, uprostřed, první, poslední, vpředu, vzadu; řada, sloupec)
	1.–3.	➤ doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel	*Práce s tabulkou *Orientace ve schématu *Posloupnosti čísel
M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	1.–3.	➤ modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	*Manipulační činnosti s konkrétními předměty / pomůckami
M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20	1.–3.	➤ dle svých schopností se orientuje v periodické posloupnosti znaků (např. rytmus střídání barev) ➤ doplní jednoduché tabulky a schémata	*Rytmus, jeho vizualizace (př.: logické řady barev, předmětů, obrázků a symbolů) *Práce s tabulkou (př.: třídění předmětů podle tvarů, evidence prvků) *Jednoduchá schémata
	2.–3.	➤ doplní posloupnosti čísel v oboru do 10 (2. ročník) / do 20 (3. ročník)	*Posloupnosti čísel
zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	1.–3.	➤ zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	*Orientace v prostoru *Prostorová orientace: pojmy (vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu)
uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	1.–3.	➤ uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi v příslušném číselném oboru	*Práce s mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	1.–3.	➤ rozvíjí svou prostorovou představivost ➤ pracuje se stavebnicí ➤ pracuje ve čtvercové síti	*Rozvoj prostorové představivosti *Práce se stavebnicí (pokrývání plochy různými tvary), krychlové stavby *Práce ve čtvercové síti
	2.	➤ seznamuje se s pravidly rýsování	*Seznámení s pravidly rýsování
	1.–2.	➤ rozezná, pojmenuje, manipulativně znázorní a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	*Geom. tvary: kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník
	2.–3.		*Rovinné útvary: bod, přímá čára, lomená čára, křivá čára, přímka, úsečka *Tělesa: kvádr, krychle, koule, válec
	3.		*Rovinné útvary: polopřímka, kružnice, mnohoúhelník *Kružnice a kruh (rozdíl), rýsování kružnic
	3.	➤ rozpozná rovnoběžky a různoběžky, označí průsečík různoběžek ➤ pozná rozdíl mezi kružnicí a kruhem, rýsuje kružnice ➤ určí počet stran, hran a vrcholů u krychle a kvádrů	*Vzájemná poloha 2 přímek v rovině (rovnoběžky, různoběžky, průsečík různoběžek) *Kružnice x kruh, rýsování kružnic *Krychle a kvádr: počet stran, hran a vrcholů

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	1.–2.	➤ porovnává velikost útvarů	*Porovnávání útvarů, pojmy (větší, menší, nejmenší, největší, stejný, nižší, vyšší)
	2.	➤ odhaduje a měří délku úsečky	*Jednotky délky (cm, m)
	2.–3.		*Měření a odhad délky úsečky
	3.		*Jednotky délky (mm, cm, dm, m a km), jejich převody
	2.–3.	➤ porovnává velikost úseček ➤ zjistí obvod a obsah jednoduchého rovinného útvaru ve čtvercové síti	*Porovnávání velikosti úseček *Obvod rovinného útvaru ve čtvercové síti *Obsah rovinného útvaru (na čtverce) ve čtvercové síti
	3.	➤ zjistí obvod jednoduchého rovinného útvaru	*Obvod jednoduchého rovinného útvaru
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	1.	➤ se seznamuje s jednoduchými souměrnými útvary v rovině	*Osově souměrné útvary v rovině
	2.–3.	➤ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	
M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit; rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	1.	➤ rozezná základní geometrické tvary	*Základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)
	2.	➤ pozná a pojmenuje základní geometrické tvary	
	3.	➤ pozná a pojmenuje zákl. geometrické tvary a umí je graficky znázornit	*Základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník), jejich grafické znázornění
	2.	➤ podle pravítka narýsuje přímku a úsečku, označí je	*Přímka (rýsování)
	3.		*Přímka a úsečka (rýsování, označení)*
M-3-3-02p používá pravítko	2.–3.	➤ používá pravítko	*Čára (křivá a přímá), rýsování přímých čar *Práce s pravítkem
	1.–3.	➤ rozvíjí svou prostorovou představivost	*Rozvoj prostorové představivosti (např. práce se stavebnicí, práce ve čtvercové síti ad.)

MATEMATIKA: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. až 5. ROČNÍK)			
OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-5-1-01 využívá při pamětném i pís. počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	4.–5.	➤ pamětně sčítá, odčítá, násobí a dělí (v probíraném číselném oboru) ➤ využívá při pamětném i pís. počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ➤ využívá pravidla pro počítání se závorkami	*Pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení *Vlastnosti početních operací (pravidla pro přednost operací) *Počítání se závorkami
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	4.	➤ dělí se zbytkem v rozsahu malé násobilky ➤ používá algoritmy písemného sčítání, odčítání, násobení a dělení ➤ písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí (v probíraném číselném oboru)	*Dělení se zbytkem *Algoritmus písemného sčítání, odčítání, násobení a dělení
	4.–5.		*Písemné sčítání a odčítání *Písemné násobení 1ciferným a 2cif. činitelem *Pís. dělení 1ciferným dělitelem (i se zbytkem)
	5.		*Písemné násobení 3ciferným a 4cif. činitelem *Pís. dělení 2ciferným dělitelem (i se zbytkem)
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	4.	➤ v probíraném čís. oboru čte a zapisuje čísla, provádí rozvinutý zápis čísel v desítkové soustavě, čísla porovnává, orientuje se na čís. ose, čísla označí; zaokrouhluje čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací ➤ zná římské číslice I, V, X, L, C, D, M, přečte číslo kapitoly a letopočet	*Číselný obor do 10000; čís. obor do milionu
	5.		*Obor přirozených čísel; římské číslice
	4.–5.		*Čtení, zápis a znázorňování čísel na čís. ose *Rozvinutý zápis čísel v desítkové soustavě *Orientace na číselné ose, porovnávání čísel *Zaokrouhlování čísel, odhad a kontrola výsledků
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kt. aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	4.–5.	➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v: probíraném číselném oboru (4. ročník), celém oboru přirozených čísel (5. ročník)	*Slovní úlohy, numerické úlohy (řešení i tvorba), počítání s penězi *Jednotky délky, hmotnosti, objemu a času
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	4.–5.	➤ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku ➤ určuje poměrné části celku ($1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$ a $1/10$) s využitím obrázků/pomůcek ➤ vyjádří celek z jeho dané části (s názorem): poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	*Zlomek (zápis, čtení, vyznačení), část, celek *Určení poměrné části celku (s názorem) *Vyjádření celku z jeho dané části (s názorem)
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	5.	➤ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel ➤ řeší vizualizované úlohy se zlomky, i se zlomky typu $1/n$ (pro malá n)	*Porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem *Vizualizované úlohy se zlomky
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	5.	➤ vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života ➤ přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na čís. ose (příp. ve čtvercové síti, na kruhovém diagramu) desetinné číslo dané hodnoty, zapíše a porovná desetinná čísla (v řádu desetin)	*Zlomky a desetinná čísla, cena v eurech *Čtení, zápis a znázornění desetinných čísel *Porovnávání desetinných čísel, zaokrouhlování desetinných čísel na jednotky
M-5-1-08 porozumí významu znaku – pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na čís. ose	4.–5.	➤ porozumí významu znaku – pro zápis celého záporného čísla; vyznačí na čís. ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až $+100$	*Záporná čísla (čtení a zápis celých čísel v rozmezí -100 až $+100$, jejich porovnávání a znázornění na čís. ose), záporná čísla v běžném životě (měření teploty, dlužná částka)

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na čís. ose, numerace do 1000; sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojčíselná čísla; zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	4.	➤ čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose; určí počet desítek a jednotek ➤ zvládá s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	*Číselný obor do 100: čtení, zápis a porovnávání čísel, orientace na čís. ose *Desítky a jednotky (určování čísel do 1000) *Řady násobků 2 až 10
	5.	➤ se seznámil s číselným oborem do 1000 ➤ sčítá a odčítá násobky sta	*Číselný obor do 1000: seznámení (čtení, zápis a porovnávání čísel, orientace na čís. ose), vzestupná číselná řada *Sčítání a odčítání násobků sta
	4.	➤ sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojčíselná čísla	*Sčítání a odčítání do 100: • sčítání a odčítání násobků deseti • přičítání / odčítání jednotek bez přechodu • přičítání / odčítání jednotek s přechodem • sčítání i odčítání 2cif. čísel (bez přechodu) *Písemné sčítání a odčítání 2ciferných čísel (bez přechodu desítek)
	5.		*Písemné i pamětné sčítání a odčítání do 100 (i s přechodem přes desítku)
M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve sl. úl.; tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	4.	➤ tvoří a zapisuje příklady na násobení v oboru do 100	*Propedeutika násobení a dělení *Násobení 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 a 10
	5.	➤ tvoří a zapisuje př. na dělení v oboru do 100 ➤ zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách	*Dělení 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 a 10 *Zaokrouhlování čísel, využití ve sl. úlohách
M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy; rozeznává sudá a lichá čísla	4.	➤ rozeznává sudá a lichá čísla	*Sudá a lichá čísla
	4.–5.	➤ zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy v příslušném číselném oboru	*Slovní úlohy
používá kalkulačtor	5.	➤ používá kalkulačtor	*Práce s kalkulačtorem
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	4.–5.	➤ vyhledává, sbírá a třídí data; provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (př.: měření teploty, průjezd aut za daný časový okamžik) ➤ vyhledá informace v tabulce/diagramu (bez použití %), grafu a jízdních řádech, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy ➤ převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a času	*Vyhledávání, sběr a třídění dat *Provádění a zápis jednoduchého pozorování *Tabulky, diagramy, grafy, jízdní řády *Jednotky délky, hmotnosti, objemu a času a jejich převody
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy			
M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy ad.) podle návodu; M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce	4.–5.	➤ vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu ➤ orientuje se a čte v jednoduché tabulce, doplní údaje do jednoduché tabulky	*Vyhledávání a třídění dat *Tabulky, schémata
určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích; provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	4.–5.	➤ orientuje se v čase ➤ učí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích ➤ provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	*Orientace v čase *Určování času (s přesností na celé čtvrt hodiny) *Jednotky délky, hmotnosti a času, jejich převody
uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	4.–5.	➤ uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi v příslušném číselném oboru	*Práce s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	4.–5.	➤ dodržuje zásady rýsování; používá zákl. pojmy a značky užívané v geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) ➤ vyznačí střed úsečky, narýsuje osu úsečky ➤ určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran ➤ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce ➤ pozná jednoduchá tělesa (koule, kvádr, válec, krychle), na posledních 3 určí zákl. rovinné útvary	*Zásady rýsování *Základní pojmy a značky užívané v geometrii *Střed úsečky, osa úsečky *Čtverec, obdélník, čtyřúhelník, mnohoúhelník *Trojúhelník *Kruh, kružnice *Tělesa (koule, krychle, kvádr, válec)
	5.	➤ zpozná další jednoduchá tělesa (jehlan, kužel) ➤ užívá jednoduché konstrukce	*Tělesa (jehlan, kužel) *Jednoduché konstrukční úlohy
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	4.–5.	➤ sčítá a odčítá graficky úsečky ➤ určí délku lomené čáry (graficky i měřením) ➤ určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, popř. i s pomocí čtvercové sítě ➤ provádí kontrolu správnosti a přesnosti měřením nebo výpočtem	*Grafické sčítání a odčítání úseček *Určování délky lomené čáry *Obvod mnohoúhelníku
	5.	➤ se seznámí se vzorci pro obvod pravidelných mnohoúhelníků	*Obvod pravidelných mnohoúhelníků
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	4.–5.	➤ modeluje kolmé a rovnoběžné přímky ➤ zjistí kolmost a rovnoběžnost pomocí pravítek ➤ sestrojí rovnoběžky a kolmice	*Vzájemná poloha 2 přímek v rovině *Rovnoběžky a kolmice, jejich rýsování
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá zákl. jednotky obsahu	4.	➤ rozliší obvod a obsah obrazce ve čtvercové síti ➤ určí ve čtvercové síti obsah čtverce/obdélníku	*Obvod a obsah: rozlišení; obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti: na čtverce
	5.	➤ určí pomocí čtverc. sítě obsah rovinn. útvaru ➤ používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění	*Obsah obrazce ve čtvercové síti *Jednotky obsahu
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtverc. síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	4.–5.	➤ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	*Osově souměrné útvary
M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí zákl. rovinné útvary	4.	➤ znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary	*Zákl. rovinné útvary: bod, přímka, úsečka
	5.		*Čtverec a obdélník, jejich rýsování *Kruh a kružnice
M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky; vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	4.	➤ měří a porovnává délku úsečky	*Délka úsečky: měření a porovnávání
	5.	➤ vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran (i s pomocí čtvercové sítě)	*Obvod mnohoúhelníku
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	5.	➤ sestrojí rovnoběžky a kolmice (příp. i s využitím čtvercové sítě)	*Rovnoběžky a kolmice (rýsování)
M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru	4.–5.	➤ se seznamuje s osově souměrnými útvary	*Osově souměrné útvary
	5.	➤ určí osu souměrnosti překládáním papíru	
pozná základní tělesa	4.–5.	➤ pozná základní tělesa a ukáže je na konkrétních předmětech	*Tělesa (koule, válec, krychle, kvádr), tělesa kolem nás

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické sl. úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	4.–5.	➤ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	*Nestandardní slovní úlohy *Nestandardní úlohy a problémy (př.: číselné a obrázkové řady, magické čtverce, sudoku, rozvoj prostorové představivosti ad.)
M-5-4-01p řeší jednod. prakt. sl. úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matem. postupech	4.–5.	➤ řeší jednoduché praktické sl. úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matem. postupech ➤ řeší obrázkové a číselné řady, magické čtverce ➤ rozvíjí svou prostorovou představivost	*Nestandardní slovní úlohy *Obrázkové a číselné řady, magické čtverce *Rozvoj prostorové představivosti

5.4 Informatika (charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu)

5.4.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět informatika je součástí vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** a je vyučován od 4. do 5. ročníku vždy **1 vyučovací hodinu týdně**.

Předmět informatika je zaměřen především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Dovednosti a kompetence, které si žáci osvojí, najdou využití ve škole i v praktickém životě a jsou nevyhnutné pro fungování v informatické společnosti.

Vyučování probíhá nejčastěji v počítačové učebně, může však probíhat i v kmenových třídách, popř. venku (tzv. unplugged aktivity). Žáci si prostřednictvím her, experimentů, diskuzí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat. Postupně si rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat řešení; v programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika se spolu s ostatními obory podílí na získávání základů uživatelských dovedností. Důraz klademe také na bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

5.4.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu informatika je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro objevování informatických aspektů světa.

- Vedeme žáky k tvorbě pozitivního vztahu k informačním technologiím. (KU, KD)
- Učíme žáky, aby při zpracovávání informací rozlišovali podstatné od nepodstatného. (KU, KD)
- Pomáháme žákům vhodně pojmenovat problém. (KŘP, KK)
- Uznáváme práci s chybou, vedeme žáky k poučení se z chyb a vymýšlení nových postupů. (KŘP)
- Zařazujeme metody sebehodnocení, aby si žák uvědomil, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit a co si potřebuje doplnit. (KU, KD)
- Podporujeme žáky, aby ústně popisovali činnosti prováděné se SW a HW, dbáme na to, aby žáci naslouchali druhým a mohli se tak poučit z jejich názorů. (KK, KU, KD)
- Organizujeme práce ve dvojici (skupinovou práci), která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskuzi. (KK, KSP)
- Podněcujeme ohleduplnost k práci druhých, žáky vedeme k tomu, aby si vzájemně pomáhali. (KSP)
- Vedeme žáky k dodržování pravidel a bezpečného chování při práci s informačními a komunikačními technologiemi. (KP, KD)

5.4.3 Začlenění průřezových témat

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme Evropu a svět (EGS 2): Evropa (státní symboly, vyhledávání informací a zemích Evropy), mezinárodní setkávání (olympiáda) (4./5. ročník*)
- Jsme Evropané (EGS 3): EU a mezinárodní organizace (4./5. ročník*)

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MED 1): Hledání rozdílů mezi zábavným, informativním a reklamním sdělením (5. ročník)
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MED 2): Rozdíl mezi reklamou a zprávou (5. ročník)
- Tvorba mediálního sdělení (MED 6): Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis (4. a 5. ročník)
- Práce v realizačním týmu (MED 7): Komunikace a spolupráce v týmu (4. a 5. ročník)

5.4.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA

INFORMATIKA: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. až 5. ROČNÍK)			
OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
I-5-1-01 uvede př. dat, kt. ho obklopují a kt. mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na zákl. dat I-5-1-02 popíše konkr. situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	4.–5.	- uvede příklady dat, kt. pomáhají v rozhodování - získává data a informace, zaznamenává je (př.: využití textu, čísel, barev, tvarů, obrazu a zvuku) a vyhodnocuje, vysloví odpovědi na základě dat - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji, sdělí informaci s využitím značek, piktogramů a emodži, symbolů a kódů - zakóduje a dekoduje text, jednoduchý obrázek aj. - využívá obrazové modely ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem něj	*Data a informace: sběr a záznam dat, hodnocení dat, a vyvozování závěrů *Kódování a šifrování dat a informací: využití značek, piktogramů a emodži, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace *Modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti, využití obrazových modelů (myšlenk. a pojmové mapy, schémata, tabulky a diagramy)
I-5-1-01p uvede př. dat, kt. ho obklopují a kt. mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, kt. se týkají jeho osoby na základě dat I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	4.–5.	- sdělí (kóduje/dekoduje) informaci ze svého praktického života slovně, symbolem, obrázkem - získává podle návodu data ze svého okolí (pozorováním, dotazem ad.), kt. se vztahují k problému ze sféry jeho zájmu, zaznamenává tato data (čísla, text, tvar, barva, zvuk atd.) - popíše (slovem, obrázkem, modelem) jednoduchou situaci, kt. opakovaně řeší, jak postupuje a jaká rozhodnutí uskutečňuje, odpovídá na otázky k této jednoduché situaci na základě své zkušenosti	*Data a informace: sběr a záznam, příklady *Kódování informace: obrázkem (piktogram, emoji), textem, číslem *Popis a řešení jednoduchých situací
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orient. progr. jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	4.–5.	- popíše jednoduchý problém, využívá krokování při jeho řešení, hledá různé postupy vedoucí k cíli, sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - ověří správnost jím navrženého postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - používá posloupnost příkazů - rozpozná opakující se vzory a kroky - používá opakování příkazů - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - sestaví program v blokově orientovaném programovacím jazyce - v programu najde a opraví chyby - používá podprogramy	*Řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, různé formy zápisu, kontrola řešení *Příkazy, posloupnost příkazů *Opakování vzoru *Opakování příkazů *Program: čtení a interpretace; vytváření, vykonání, úprava a oprava *Podprogramy *Řešení problémů programováním
I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů	4.–5.	- s pomocí předmětů, obr., textů, znaků znázorní posloupnost jednoduch. postupu (př.: návod výrobku); využívá opakování známých postupů, přečte kroky v postupu a porozumí jim (př.: rutinní činnosti, návody, poh. příběhy s opakováním) - navrhne a popíše podle předlohy možné kroky řešení jednoduch. problému, kt. ho zajímá / řeší (př.: cesta do školy, účast na výletě); pohybuje se osobně nebo zprostředkovaně v prostředí labyrintu - rozpozná opakující se vzory, stanoví, co se bude kolikrát opakovat (př.: řady předmětů, symbolů, obrázků, cyklus: rok, roční obd., měsíc, týden, den)	*Symbolické zápisy postupů *Přímé ovládání postavy s volným/zadaným cílem; čtení hotového zápisu postupu s určením cíle *Doplnění chybějícího příkazu v postupu; sestavení postupu k zadanému cíli *Doplňování postav do mapy na základě daného zápisu postupu *Řešení problému krokováním *Opakující se vzory *Opakování známých postupů
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
I-5-3-01 v systémech, kt. ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	4.–5.	- určí prvky v systémech, které se vyskytují v jeho okolí - určí, jak spolu prvky souvisí	*Systémy: skupiny objektů, vzájemné působení; systémy kolem nás (příklady), části systému a vztahy mezi nimi

I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	4.–5.	➤ řadí prvky do seznamů, doplní posloupnost prvků ➤ umístí číselná i nečíselná data správně do tabulky/seznamu ➤ doplní/upraví prvky v tabulce/seznamu	*Práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků, doplnění posloupnosti; číslování a nečísl. seznam; tabulka, její struktura; záznam, jeho kontrola, doplnění a úprava
I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky	4.–5.	➤ uvede příklady skupin objektů ve svém okolí (např. škola, moje rodina, druhy potravin); přiřadí objekty (předměty, soubory) do skupin podle daných kritérií, rozlišuje shodné a odlišné vlastnosti objektů ➤ určí prvky v systémech, které ho obklopují	*Skupiny objektů *Shodné a odlišné vlastnosti objektů *Systémy kolem nás (příklady): prvky
I-5-3-02p pro vymezený problém, kt. opakovaně řeší, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu čís. i nečíselná data		➤ řadí prvky (př.: text, obrázek, model) do seznamů ➤ umístí číselná a nečíselná data správně do tabulky/seznamu, doplní prvky (např. předměty, obrázky nebo text) v existující tabulce ➤ pracuje s texty, obrázky a tabulkami ve šk. prostř. (př.: rozvrh hodin, jídelníček), v uč. materiálech	*Řazení prvků do seznamů *Číslování a nečísl. seznam *Tabulka, záznam, doplnění a úprava záznamu
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	4.–5.	➤ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží; uvede různé příklady využití digit. technologií ➤ používá doporučené aplikace, nástroje a prostředí; najde a spustí aplikaci, kt. potřebuje ➤ používá krok zpět, zoom, řeší úkol použitím schránky; uloží svoji práci do souboru, otevře soubor; přehraje zvuk či video ➤ vytvoří obrázek; edituje digitální text ➤ dodržuje pravidla / pokyny při práci s digitálním zařízením; propojí digit. zařízení a uvede bezpečnostní rizika, kt. s takovým propojením souvisejí ➤ v textu rozpozná osobní údaje; chrání si své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ➤ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených PC a spouští online aplikace ➤ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého ➤ seznámí se se základy bezpečného a etického chování (vybraná rizika, nepřijemné chování a šikana, zdvořilá komunikace, propedeutika vlastnických práv, výmysly a dezinformace)	*Digitální technologie: digitální zařízení a jejich účel, společné vlastnosti, skryté počítače kolem nás, propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, e-mailová komunikace; sdílení dat, cloud; roboti a umělá inteligence *Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace, ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) *Ovládání myši *Kreslení čar, vybarvování *Používání ovladačů (tlačítka, posuvníky) *Kreslení bitmapových obrázků *Základy práce s klávesnicí; editace textu *Práce se soubory, ukládání, otevírání *Přehrávání zvuku a videa *Bezpečnost při práci s digit. zařízením, ergonomie a ochrana zdraví uživatele *Základy bezpečného a etického chování *Identita v digitálním světě, účty a hesla, citlivé údaje *Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken)
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí			
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi			
I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu	4.–5.	➤ pojmenuje jednotlivá zařízení, se kt. pracuje, a popíše, k čemu je využívá; uvede různé příklady využití digit. technologií, se kt. se opakovaně setkal (např. telefon, tablet, navigace, digit. fotoaparát, kamera, čtečka kódů, bankomat) ➤ zapíná, vypíná bezpečně digit. zařízení, se kt. pracuje; uživatelsky pracuje s digit. zařízením, v případě potřeby podle jednoduchého strukturovaného návodu; najde a spustí známou aplikaci ➤ vytvoří obrázek, přehraje zvuk či video ➤ otevře soubor, uloží podle pokynu svoji práci do souboru; používá krok zpět, zoom; řeší úkol použitím schránky; edituje podle pokynu digit. text ➤ popíše stanovená pravidla pro práci s digitálními technologiemi v místě, ve kterém pracuje ➤ používá heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj; vybírá podle zadaných kritérií informace, které o sobě může zveřejnit ➤ podle pokynů pracuje s internetovým prohlížečem ➤ rozpozná zvláštní chování počítače, se kterým má předchozí zkušenost, a přivolá pomoc dospělého	*Digitální zařízení, využití digitálních technologií *Zapnutí/vypnutí zařízení i aplikace, ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) *Ovládání myši *Kreslení čar, vybarvování *Používání ovladačů (tlačítka, posuvníky) *Kreslení bitmapových obrázků *Psaní slov na klávesnici; editace textu *Přehrávání zvuku a videa *Bezpečnost při práci s digitálním zařízením, ochrana zdraví uživatele *Uživatelské jméno a heslo, os. údaje *Propojení technologií, internet, sdílení dat, e-mailová komunikace *Práce se soubory, ukládání práce, otevírání souborů *Technické problémy
I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi			

5.5 Prvouka (charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu)

5.5.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět prvouka je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** a je vyučován od 1. do 3. ročníku vždy **2 vyučovací hodiny týdně**.

Předmět prvouka poskytuje žákům především základní poznatky o životě společnosti a o přírodě, rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané v rodině, v předškolním vzdělávání i při mimoškolním vzdělávání.

Žáci se v rámci předmětu kromě pamětného osvojování učiva učí pozorovat, pojmenovávat a objevovat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Seznamují se změnami v přírodě, učí se poznávat okolí svého bydliště a školy, důležitá místa v obci, regionu a zemi. Vytvářejí si základy společenského chování a jednání, základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Různé věci a jevy mohou být pozorovány a zkoumány při řízených činnostech, formou pokusů, na vycházkách, při práci s různými přístroji a pomůckami. Dále může být výuka doplněna exkurzemi, výlety, dokumenty, besedami, přednáškami a projekty. Předmět rozvíjí schopnost pozorovat dění kolem sebe a orientovat se v mezilidských vztazích, učí toleranci a vzájemné pomoci. Žákům jsou k dispozici encyklopedie, počítače/tablety s připojením na internet, zařízení a pomůcky pro realizaci pokusů.

5.5.2 Výchové a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu prvouka je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro objevování světa (přírody i života ve společnosti).

- Nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení. (KŘP, KU, KP, KD)
- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných poznatků. (KP, KŘP, KU)z
- Vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému. (KU, KŘP, KP, KD)
- Seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody). (KP, KU, KŘP, KK, KD)
- Vedeme žáky k získávání zkušeností s prací ve dvojici a v menší skupině při vyhledávání informací, předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování. (KŘP, KP, KSP, KK, KÚ)
- Předmět prvouka propojujeme i s dalšími vyučovacími předměty. (KU)

5.5.3 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2): Já jako zdroj informací o sobě (2. a 3. ročník)
- Poznávání lidí (OSV 6): Vzájemné poznávání ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech (2. a 3. ročník)
- Mezilidské vztahy (OSV 7): Vztahy a naše třída, chování podporující dobré vztahy (3. ročník)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11): Pomáhající a prosociální chování (3. ročník)

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola (VDO 1): Demokratické vztahy ve škole (2. a 3. ročník)

Multikulturní výchova

- Kulturní difference (MKV 1): Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti (2. ročník)
- Lidské vztahy (MKV 2): Uplatňování principu slušného chování (zákl. morální normy) (1. ročník)
- Etnický původ (MKV 3): Odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost (3. ročník)

Environmentální výchova

- Ekosystémy (ENV 1): Les (1. ročník), Pole (2. ročník)
- Základní podmínky života (ENV 2): Voda, ovzduší, půda (3. ročník)

5.5.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA

PRVOUKA: 1. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (1. až 3. ROČNÍK)			
OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	1.	- rozezná školní potřeby a hračky - učí se připravovat na vyučování	*Domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště *Škola: prostředí školy, činnosti ve škole, školní potřeby x hračky, školní návyky, okolí školy, bezpečná cesta do školy, vycházka v okolí školy *Jednoduché plány *Dopravní výchova: bezpečnost na ulici, dopravní značky a prostředky, cestování v dopravních prostředcích, přechod pro chodce, semafor, tísňová volání
	1.–3.	- orientuje se v prostředí domova - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště (zná svou adresu) a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - orientuje se v prostředí školy i v jejím blízkém okolí, řídí se pravidly pro chodce - dokáže se zodpovědně připravit na vyučování, udržovat pořádek ve třídě	
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	1.–3.	pozoruje a popíše změny v obci / okolní krajině	*Změny v obci, v okolní krajině
	2.–3.	- uvede rozdíly mezi městem a vesnicí - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR	*Obec (město x vesnice): místní krajina, význačné budovy, dopravní síť *Náš domov: naše vlast, hlavní město
ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy; popíše a zvládne cestu do školy	1.–2.	rozezná školní potřeby a hračky; orientuje se v prostředí domova (rozezná místnosti i zařízení); popíše cestu do školy	*Domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště *Škola: prostředí školy, činnosti ve škole, školní potřeby x hračky, školní návyky, okolí školy, bezpečná cesta do školy, vycházka v okolí školy *Dopravní výchova: dopravní značky a prostředky, přechod pro chodce, semafor, tísňová volání
	1.–3.	orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy, řídí se zákl. pravidly pro chodce	
	3.	zvládne cestu do školy	
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příb. vztahy v rodině, role rodinn. příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přiroz. odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	1.–3.	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	*Rodina, role členů rodiny, příbuzenské vztahy *Soužití lidí, komunikace, předcházení konfliktům *Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, zákl. lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	1.–3.	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	*Povolání a prac. činnosti (fyzická/duševní práce)
	2.–3.	rozlišuje přírodniny, suroviny a výrobky	*Přírodniny, suroviny (suroviny z živé i neživé přírody) a výrobky
ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy; dodržuje zákl. pravidla společenského chování; při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně; projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	1.–2.	rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	*Rodina a společnost, role rodinných příslušníků, blízké příbuzenské vztahy *Základní pravidla chování (chování k cizím lidem, ke spolužákům)
	1.–3.	- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy - dodržuje základní pravidla společenského chování - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	
ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	2.–3.	pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	*Povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	1.–3.	➤ orientuje se v čase (ted, před chvílí, včera, dnes, zítra, pozítří), pojmenuje části dne ➤ používá kalendář, dokáže vyjmenovat roční doby, měsíce v roce a dny v týdnu ➤ dokáže popsat jednotlivá roční období pomocí jejich charakteristických vlastností ➤ dodržuje denní režim a rozlišuje čas práce a odpočinku, vytváří si pracovní režim i vhodnou náplň volného času; využívá čas. údaje při řešení různých situací v denním životě	*Orientace v čase a časový řád: určování času, kalendář, denní režim, roční období, využití časových údajů při řešení různých situací v denním životě
	2.–3.	➤ rozlišuje děj v minulosti, přít. a budoucnosti	*Minulost, přítomnost a budoucnost
	3.	➤ na příkladech poznává jednotlivé měsíce ročních období	
ČJS-3-3-02 pojmenuje někt. rodáky, kult. či hist. památky, význ. události regionu	3.	➤ pojmenuje někt. rodáky, kulturní či historické památky, význ. události v regionu	*Minulost obce a regionu
ČJS-3-3-03 uplatňuje element. poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	1.–3.	➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí	*Průběh lidského života *Narozeniny a oslavy *Život dříve a dnes (proměny způsobu života, předměty denní potřeby, bydlení a práce, lidové zvyky a tradice) *Vánoce, Velikonoce: tradice a zvyky; Sv. matek
	2.–3.	➤ na příkladech porovná minulost a současnost	
ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase; zná rozvržení svých denních činností	1.	➤ podle obrázků rozezná roční období; rozlišuje pojmy týden a den, zná části dne	*Orientace v čase: roční období, týden, den, části dne
	2.	➤ orientuje se v pojmech: rok, roční obd., měsíc, týden, den, hodina, jmenuje dny v týdnu	*Orientace v čase: rok, roční období, měsíc, týden, den, hodina; dny v týdnu
	3.	➤ poznává jednotlivé měsíce ročních období, ➤ pozná, kolik je hodin (na celé půlhodiny)	*Orientace v čase: opakování, měsíce *Určování času (na celé půlhodiny)
ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	3.	➤ rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	*Minulost, přítomnost a budoucnost
ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti	1.–3.	➤ poznává různé lidské činnosti	*Lidské činnosti; tradice a zvyky: Vánoce, Velikonoce, Svátek matek
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	1.–2.	➤ pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	*Příroda v jednotlivých ročních obdobích, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody
	3.		*Světlo a teplo (Slunce, Země, slun. soustava)
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	1.–2.	➤ roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	*Živočichové na farmě, v lese a v zoo, stálí i tažní ptáci, hmyz, domácí zvířata (a jejich mláďata) i mazlíčci, péče o živočichy; *Rostliny: byliny, stromy a keře, ovoce a zelenina
	3.		*Třídění přírodnin: živé a neživé; zákl. dělení živých org. (živočichové, rostliny, houby), ochrana *Živočichové: společné znaky; průběh a způsob života, výživa a stavba těla u někt. nejznámějších druhů, příklady výskytu, význam v přírodě a pro člověka; dělení dle druhu potravy *Rostliny: spol. znaky, význam, výživa a stavba u někt. nejznámějších druhů, příklady výskytu *Houby: společné znaky, dělení hub (jedlé, nejedlé, jedovaté)

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	3.	➤ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	*Látky a jejich vlastnosti, třídění látek, změny látek a skupenství, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním zákl. jednotek *Voda: výskyt, vlastnosti, skupenství, koloběh vody v přírodě, význam pro život, pokusy *Vzduch: vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život, pokusy *Horniny a nerosty, půda a její význam
ČJS-3-4-01p pozoruje a na zákl. toho popíše někt. viditelné proměny v přírodě v jednotl. ročních obdobích	1.–3.	➤ pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	*Příroda v jednotlivých ročních obdobích, chování v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, ochrana přírody
ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat; pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	1.–3.	➤ pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat; pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny	*Živočichové: domácí i volně žijící, péče o živočichy, mláďata *Rostliny, ovoce a zelenina
	3.	➤ pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami ➤ chápe význam hmyzu (opylování)	*Dřeviny a byliny *Hmyz
ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu	1.–2.	➤ sleduje jednoduchý pokus	*Jednoduchý pokus
	3.	➤ provede jednoduchý pokus podle návodu	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	1.–3.	➤ učí se uplatňovat základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	*Lidské tělo, stavba těla: vnější i vnitřní (kostra, svaly, zákl. vnitřní orgány), kůže, smysly *Péče o zdraví: zdravý životní styl, denní režim, hygienické návyky, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, první pomoc při drobných poraněních
	3.	➤ uplatňuje zákl. hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	
ČJS-3-5-02 rozezná nebezp. různ. charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení voln. času; uplatňuje zákl. pravidla bezp. chování účastníka siln. provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	1.–3.	➤ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	*Nebezpečí a krizové situace, šikana, týrání, zneužívání, bezpečné chování v rizikovém prostředí *Hra a volný čas, ne/vhodná místa pro hru a trávení volného času *Pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, předcházení rizikovým situacím *Prevence úrazů a nemocí
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s nezn. jedinci, odmítne komunikaci, kt. je mu nepřijemná; v příp. potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísň. linek	1.–3.	➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v příp. potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; nacvičuje volání na tísňovou linku	*Osobní bezpečí *Přivolání pomoci *Nácvik volání na tísňovou linku
	3.	➤ ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	2.–3.	➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	*Mimoř. události a rizika ohrožení s nimi spojená, postup v příp. ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace); IZS
ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění; pojmenuje hlavní části lidského těla	1.–3.	➤ uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu ➤ popíše své zdravotní obtíže a pocity ➤ pojmenuje hlavní části lidského těla	*Základní hygienické návyky a sebeobsluha *Péče o zdraví (zdravotní obtíže a pocity, zdravá výživa, pitný režim, význam cvičení) *Lidské tělo
	3.	➤ zvládá ošetření drobných poranění	

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	1.–3.	➤ rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných; učí se uplatňovat zákl. pravidla bezpečného chování účastníka siln. provozu	*Nebezpečí, zásady bezpečného chování (při hrách, sportu ad.) *Prevence úrazů *Dopravní výchova
	2.–3.	➤ uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	
ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	1.–3.	➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci;; v příp. potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; nacvičuje volání na tísňovou linku	*Osobní bezpečí *Přivolání pomoci *Nácvik volání na tísňovou linku
	3.	➤ ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	1.–3.	➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	*Ochrana člověka za mimořádných událostí

5.6 Vlastivěda (charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu)

5.6.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** a je vyučován ve 2. období 1. stupně, tj. od 4. do 5. ročníku vždy **1,5 vyučovací hodiny týdně**.

Předmět vlastivěda poskytuje žákům především základní poznatky o životě společnosti, čímž mimo jiné navazuje na učivo prvouky. Předmět pomáhá utvářet citový vztah k rodné zemi a nejbližšímu okolí. Žáci si upevňují vhodné chování a jednání ve společnosti, učí se navzájem si pomáhat a spolupracovat.

Výuka se koná převážně v kmenové třídě a nejčastěji v rámci spojených ročníků (4. a 5. ročník), z tohoto důvodu není vzdělávací obsah rozplánován přímo do ročníků, ale je zpracován dohromady za celé 2. období 1. stupně. Ve spojených ročnících je možné zařadit část vzdělávacího obsahu jeden školní rok, zbývající část ve školním roce následujícím. Možno je zařazovat vzdělávací obsah (případně jeho část) i cyklicky. Zařazení vzdělávacího obsahu do ročníků je ponecháno na rozhodnutí vyučujícího, nutné je však v rámci 4. a 5. ročníku veškerý vzdělávací obsah z předmětu vlastivěda zařadit.

Dále může být výuka doplněna poznáváním blízkého okolí, exkurzemi, výlety, dokumenty, besedami, přednáškami a projekty. Předmět rozvíjí schopnost pozorovat dění kolem sebe a orientovat se v mezilidských vztazích, učí toleranci a vzájemné pomoci. Žákům jsou k dispozici encyklopedie, pomůcky a počítače/tablety s připojením na internet.

5.6.2 Výchové a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu vlastivěda je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro objevování světa a života ve společnosti.

- Skrz otázky a úkoly podněcujeme u žáků zvědavost a vede je k přemýšlení a formulování vlastních představ, myšlenek a názorů k dané problematice. (KU, KK, KŘP, KSP)
- Vedeme žáky k naslouchání druhým. (KU, KŘP, KK, KSP)
- Nabízíme žákům příležitosti k vyhledávání, porovnávání a třídění informací, které může žák následně zpracovávat a prezentovat. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KD)
- Pracujeme s dosavadními zkušenostmi žáka, navazujeme na ně, doplňujeme je a vedeme žáka k reflexi. (KU, KŘP, KK, KSP)
- Vedeme žáky k získávání zkušeností s prací ve dvojici a v menší skupině při vyhledávání informací, předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování. (KŘP, KP, KSP, KK, KÚ)
- Poskytujeme žákům dostatek příležitostí k diskuzi i ke zpětné vazbě. (KU, KŘP, KK)

5.6.3 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10): Problémy v mezilidských situacích (4./5. ročník*)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11): Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost ad. (4./5. ročník*)

Výchova demokratického občana

- Občan, občanská společnost a stát (VDO 2): Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana (4./5. ročník*)
- Formy participace občanů v běžném životě (VDO 3): Obec jako základní jednotka samosprávy státu, demokratické volby (4./5. ročník*)
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO 4): Demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti (4./5. ročník*)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme Evropu a svět (EGS 2): Evropa (státní symboly, vyhledávání informací o zemích Evropy), mezinárodní setkávání (olympiáda) (4./5. ročník*)
- Jsme Evropané (EGS 3): EU a mezinárodní organizace (4./5. ročník*)

Multikulturní výchova

- Princip sociálního smíru a solidarity (MKV 5): Otázka lidských práv (4./5. ročník*)

5.6.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA

VLASTIVĚDA: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. až 5. ROČNÍK)		
OV z RVP ZV (Žák:)	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	➤ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	*Poloha bydliště (kraj, historická země, stát, světadíl)
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	➤ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	*Určování světových stran (v přírodě i podle mapy); orientace na mapě i v krajině *Zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základní typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	➤ rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map ➤ vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	*Práce s náčrtý, plány a mapami, zákl. typy map *Vyhledávání údajů na mapách ČR / Evropy
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	➤ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	*Kraj, ve kterém žijeme *ČR: naše vlast (poloha, příroda, osídlení, hospodářství a kultura); Praha, hl. město ČR *Regiony ČR (seznámení s vybranými oblastmi) *Evropa a svět: světadíly, Evropa: náš domov (poloha, příroda, osídlení, hospodářství a kultura, evropské státy), EU, sousední státy ČR
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	➤ porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ➤ zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest	*Způsob života a příroda: srovnání ČR a jiných zemí *Cestování po ČR / Evropě
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	➤ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	*Základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva *Státní symboly a jejich význam
ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje	➤ popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje	*Domov a jeho okolí, okolní krajina *Kraj, ve kterém žijeme
ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě ČR, určí světové strany	➤ orientuje se na mapě České republiky ➤ určí světové strany	*Orientace na mapě ČR *Určování světových stran
ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	➤ řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	*Zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03p má základní znalosti o ČR a její zeměpisné poloze v Evropě	➤ má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	*ČR, seznámení s vybranými oblastmi, hlavní město Praha *ČR jako součást Evropy, sousední státy
ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	➤ uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	*Místní oblast, region (pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti)
ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	➤ sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	*Cestování
ČJS-5-1-06p pozná státní symboly ČR	➤ pozná státní symboly České republiky	*Státní symboly ČR
LIDÉ KOLEM NÁS		

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	➤ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, ➤ vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	*Mezilidské vztahy (vztahy v rodině, mezigenerační vztahy), soužití lidí, pravidla soužití, komunikace, předcházení konfliktům *Základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	➤ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	*Vlastnosti a chování lidí, rizikové chování *Nevhodné jednání a chování *Linky bezpečí
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	➤ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	*Základy finanční gramotnosti (formy vlastnictví; nakupování; rozpočet, příjmy a výdaje; spoření, půjčování peněz, dluhy)
ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	➤ dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	*Soužití lidí (ve škole, v rodině, v obci), chování lidí, vhodná komunikace
ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých; uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	➤ rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých; uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	*Nevhodné jednání a chování *Základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze; porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz; sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	➤ používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ➤ porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ➤ sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	*Základy finanční gramotnosti (nakupování; úspory, rizika půjčování peněz; rozpočet, příjmy a výdaje)
LIDÉ A ČAS		
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	*Orientace v čase a časový řád: dějiny jako časový sled událostí
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	➤ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	*Zkoumání minulosti, využití informačních zdrojů *Nejvýznamnější osobnosti a události českých dějin
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	*Způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti
ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách; uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji; vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	➤ rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ➤ uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji ➤ vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	*Život v dávných dobách a život dnes (proměny způsobu života) *Významné události v regionu a kraji, regionální pověsti *Nejvýznamnější památky v okolí bydliště

5.7 Přírodověda (charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu)

5.7.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět přírodověda je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** a je vyučován ve 2. období 1. stupně, tj. od 4. do 5. ročníku vždy **1 vyučovací hodinu týdně**.

Předmět přírodověda poskytuje žákům především základní poznatky o přírodě, čímž mimo jiné navazuje na učivo prvouky. V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Žáci jsou seznamováni s tím, že všechny hlavní děje v přírodě jsou ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Žáci se učí hledat možnosti jak i ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života.

Výuka se koná převážně v kmenové třídě a nejčastěji v rámci spojených ročníků (4. a 5. ročník), z tohoto důvodu není vzdělávací obsah rozplánován přímo do ročníků, ale je zpracován dohromady za celé 2. období 1. stupně. Ve spojených ročnících je možné zařadit část vzdělávacího obsahu jeden školní rok, zbývající část ve školním roce následujícím. Možno je zařazovat vzdělávací obsah (případně jeho část) i cyklicky. Zařazení vzdělávacího obsahu do ročníků je ponecháno na rozhodnutí vyučujícího, nutné je však v rámci 4. a 5. ročníku veškerý vzdělávací obsah z předmětu přírodověda zařadit.

Dále může být výuka doplněna exkurzemi, výlety, dokumenty, besedami, přednáškami a projekty. Předmět rozvíjí schopnost pozorovat přírodu kolem sebe a osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žákům jsou k dispozici encyklopedie, pomůcky a počítače/tablety s připojením na internet.

5.7.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu přírodověda je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro objevování přírody.

- Vedeme žáky k přemýšlení a formulování vlastních představ, myšlenek a názorů k dané problematice. (KU, KK, KŘP, KSP)
- Vedeme žáky k naslouchání druhým. (KU, KŘP, KK, KSP)
- Nabízíme žákům příležitosti k vyhledávání, porovnávání a třídění informací, které může žák následně zpracovávat a prezentovat. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KD)
- Žákům nabízíme využívání audiovizuálních materiálů, populárně naučných textů a článků. (KU, KŘP, KK, KD)
- Vedeme žáky k získávání zkušeností s prací ve dvojici a v menší skupině při vyhledávání informací, předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování. (KŘP, KP, KSP, KK, KÚ)
- Pracujeme s dosavadními zkušenostmi žáka, navazujeme na ně, doplňujeme je a vedeme žáka k reflexi. (KU, KŘP, KK, KSP)
- Vedeme žáky ke schopnosti spolupodílet se na řešení pokusů. (KP)

5.7.3 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2): Druzí jako zdroj informací o mě (4./5. ročník*)

Environmentální výchova

- Základní podmínky života (ENV 2): Energie, přírodní zdroje (4./5. ročník*)
- Vztah člověka k prostředí (ENV 4): Náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) (4./5. ročník*)

5.7.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA

PŘÍRODOVĚDA: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. až 5. ROČNÍK)		
OV z RVP ZV (Žák:)	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
ROZMANITOST PŘÍRODY		
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - podle mapy popíše různé podnebné pásy a jejich rozdílné podmínky pro život - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	*Živá a neživá příroda (propojenost), rovnováha v přírodě (potravní vztahy mezi druhy) *Rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí (život v různých podnebních pásích) a počasí *Činnost člověka v přírodě: člověkem vytvořená místa *Neživá příroda (voda, vzduch, horniny a nerosty, půda, světlo a teplo ze Slunce)
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- zná vlastnosti látek neživé přírody (skupenství, hmotnost, barva, rozpustnost, hořlavost, tvrdost) - dovede změřit délku, čas, hmotnost, objem a teplotu, ví, jaká měřidla použít, zná zkratky základních jednotek - objasní význam vody pro život na zemi, vyjmenuje tři skupenství vody a podmínky změny skupenství, popíše koloběh vody v přírodě - objasní pojmy hornina a nerost (uveďte příklady podle využití), vznik půdy a její význam	*Voda (výskyt, vlastnosti, skupenství, koloběh vody v přírodě, význam pro život) *Vzduch (vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život) *Nerosty a horniny, půda (některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam, složení, člověk a půda) *Jednoduchý pokus, měření *Rostliny a živočichové v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-5-4-02 vysvětlí na zákl. elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - rozliší hvězdu a planetu, zná planety sluneční soustavy; vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi; popíše fáze Měsíce	*Vesmír a Země: vesmír, lidé ve vesmíru, Slunce, sluneční soustava; Země, střídání dne a noci, střídání čtyř ročních období, Měsíc
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - zná některé známé rostliny a živočichy, kteří žijí v příslušných přírodních společenstvech	*Vzájemné vztahy mezi organismy *Základní společenstva (ekosystémy): ekosystém - lesů (jehličnaté, listnaté a smíšené, živočichové našich lesů, lesní plody) - luk (živočichové a rostliny na loukách) - polí (obilniny, okopaniny a plevel na poli, živočichové našich polí) - parků, okolí lidských obydlí (zelenina, ovocné stromy a keře u lidských sídel, živočichové v okolí lidských sídel) - vod (rostliny a živočichové našich vod)
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech - prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - pozná a správně pojmenuje některé nejznámější druhy rostlin a živočichů - popíše životní cyklus jednoletých, dvouletých a vytrvalých rostlin - podle obrázku pojmenuje základní části rostlin	*Rostliny, houby a živočichové: znaky, živ. potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u někt. nejznámějších druhů, význam v přírodě i pro člověka; rostliny a živočich. v jednotliv. ročních obd. *Třídění organismů, využívání klíčů a atlasů *Třídění hub na jedlé, nejedlé a jedovaté *Třídění živočichů podle vnitřní stavby těla (obratlovci, bezobratlí), třídění obratlovců (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) *Třídění živočichů podle druhu přijímané potravy *Třídění rostlin podle délky života (jednoleté, dvouleté, vytrvalé) *Třídění rostlin podle místa růstu a užitku: plané, užitkové (polní plodiny, ovocné stromy a keře, zelenina) a okrasné (zahradní r., pokojové r.) *Třídění rostlin podle stonků: byliny a dřeviny (keře a stromy)

ČIS-5-4-05 zhodnotí někt. konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, kt. mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, kt. mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ➤ vysvětlí význam botanických a zoologických zahrad pro ochranu ohrožených živočichů a rostlin	*Ochrana životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů (botanické a zoologické zahrady) *Likvidace odpadů a předcházení jejich vzniku
ČIS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	➤ uvede základní rozdělení na živou a neživou přírodu, na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ➤ uvede základní součásti neživé přírody ➤ zjednodušeně vysvětlí koloběh vody v přírodě	*Živá a neživá příroda (propojenost) *Neživá příroda *Voda a vzduch (výskyt, vlastnosti a význam, přeměna skupenství vody, koloběh vody v přírodě, ochrana vodních toků a ovzduší) *Půda (působení přírodních vlivů, význam půdy)
ČIS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami	➤ provádí jednoduché pokusy se známými látkami	*Látky a jejich vlastnosti: třídění látek, vlastnosti, porovnávání látek *Jednoduchý pokus
ČIS-5-4-02p popíše střídání ročních období	➤ popíše střídání ročních období, zná základní charakteristické znaky ročních období ➤ zná rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi	*Střídání ročních období, počasí a příroda v jednotlivých ročních obdobích (znaky ročních období, chování živočichů, péče o zvířata vč. ptáků, sezonní práce na zahradě a na poli, sezonní rizika v přírodě)
ČIS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí	➤ zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ➤ rozliší byliny a dřeviny, jejich význam pro člověka ➤ rozliší domácí a volně žijící zvířata ➤ rozliší nejznámější ptáky přezimující i odlétající ➤ pozná nejznámější druhy hmyzu, uvědomuje si význam užitečného hmyzu	*Rostliny, houby, živočichové (znaky, projevy, průběh a způsob života; životní podmínky; výživa, stavba těla u vybraných nejznámějších druhů; význam v přírodě (hmyz) a pro člověka (užitkové rostliny, domácí zvířata) *Základní společenstva v nejbližším okolí
ČIS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny; chová se podle zásad ochrany přírody a živ. prostředí; popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje někt. činnosti, kt. přír. prostředí pomáhají a kt. ho poškozují	➤ zvládá péči o pokojové rostliny ➤ chová se podle zásad ochrany životního prostředí ➤ popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	*Péče o pokojové rostliny *Ochrana přírody a životního prostředí (chování k přírodě, péče o životní prostředí; třídění odpadů a prevence jejich vzniku)
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
ČIS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	➤ využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	*Lidské tělo (stavba těla, základní funkce a projevy) *Péče o zdraví, zdravý životní styl (hygienické návyky, vhodná skladba stravy, pitný režim, pohyb ad.) *Přenosné a neprenosné nemoci
ČIS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	
ČIS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	➤ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	*Vývojové etapy v životě člověka, vývoj dítěte před narozením a po narození
ČIS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	➤ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	*Denní režim, plánování času pro učení, práci, zábavu a odpočinek *Duševní hygiena

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ➤ vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	*Situace ohrožující zdraví (obezřetné chování) *Krizové situace a způsob jejich řešení *Mimořádné události *Bezpečné chování v silničním provozu *Rizikové situace v dopravě a dopravních prostředcích
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	➤ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	*Návykové látky, nácvik jejich odmítání
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	➤ rozpozná život ohrožující zranění ➤ ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	*Život ohrožující zranění, přivolání lékařské pomoci *Ošetření drobných poranění
ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	➤ uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	*Zdravý životní styl (hygienické návyky, vhodná skladba stravy, pitný režim, pohyb ad.)
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	➤ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	*Vývojové etapy v životě člověka
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ➤ uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty ➤ správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	*Situace ohrožující zdraví (obezřetné chování) *Mimořádné události *Bezpečné chování v silničním provozu jako chodec i cyklista *Rizikové dopravní situace na hřišti
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky	➤ odmítá návykové látky	*Návykové látky, nácvik jejich odmítání
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	➤ ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	*Ošetření drobných poranění *Přivolání lékařské pomoci

5.8 Hudební výchova (charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu)

5.8.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a umění** a je vyučován po celý 1. stupeň v časové dotaci **1 vyučovací hodina týdně**.

Předmět hudební výchova je zaměřený na rozvoj hudebnosti, uměleckého přemýšlení a kreativity. V tomto předmětu je žák veden k porozumění a k aktivnímu vnímání hudby prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně-pohybových a poslechových činností. Při těchto činnostech může žák uplatnit svoje individuální schopnosti a dovednosti. Obsahem vokálních činností je hlasová hygiena, práce s hlasem, nácvik písní. Výběr písní koresponduje s hlasovým výcvikem, vhodné jsou zpočátku především lidové a dětmi oblíbené umělé písně, ale také písně krajové. Obsahem instrumentálních činností je časté zařazování jednoduchých doprovodných nástrojů rytmických, může být zařazena i hra na flétnu. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, postupné seznamování se s výrazovými prostředky hudby, poznávání hudebních nástrojů poslechem. Obsahem hudebně pohybových činností jsou hudebně-pohybové hry, jednoduché tanečky, ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu.

Výuka se koná převážně v kmenové třídě, často v rámci spojených ročníků. Z tohoto důvodu není vzdělávací obsah vždy rozplánován přímo do ročníků, ale je zpracován převážně dohromady za celé 1. a 2. období 1. stupně. Zařazení vzdělávacího obsahu do ročníků je ponecháno na rozhodnutí vyučujícího, nutné je však v rámci 1. a 2. období 1. stupně veškerý vzdělávací obsah z předmětu hudební výchova zařadit.

Dále může být výuka doplněna exkurzemi, dokumenty, besedami a koncerty. Žákům jsou k dispozici encyklopedie, pomůcky a počítače/tablety s připojením na internet.

5.8.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu hudební výchova je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro autentické sebevyjádření, tvorbu i interpretaci hudebního uměleckého díla podle individuálních dispozic.

- Žáky podporujeme ve hře na hudební nástroje a vítáme, když žák do hodiny hudební výchovy přinese svůj nástroj (KU, KK, KSP, KP)
- Vedeme žáky ke ztišení a poslechu. (KU, KK, KSP)
- Vedeme žáky k respektování odlišností v oblasti hudebního vkusu, míry nadání a hudebního umění. (KK, KSP, KO)
- Vedeme žáky k sebe prezentaci a k umění hudebního vystoupení. (KK, KŘP, KSP, KP)
- Zařazujeme prvky dramatické výchovy, vedeme k toleranci a empatii pomocí situačních her (KK, KO, KSP)
- Umožňujeme žákům přístup k různým informačním zdrojům, podněcujeme a moderujeme diskuzi. (KD, KU, KK)

5.8.3 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- Kreativita (OSV 5): Cvičení pro rozvoj kreativity (1. a 2. ročník)

5.8.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA

HUDEBNÍ VÝCHOVA: 1. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (1. až 3. ROČNÍK)			
OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	1.–3.	- při zpěvu správně sedí/stojí a snaží se dodržovat zásady hlasové hygieny - zpívá v jednohlase	*Zásady hlasové hygieny *Hlasová, dechová a artikulační cvičení *Zpěv písní (v jednohlase) *Záznam vokální hudby jednoduchým grafickým vyjádřením (např. linka, muzikogramy)
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	1.–3.	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	*Rytmizace slov a slovních spojení *Rytmizace a melodizace jednoduchých textů (říkadel)
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	1.	seznamuje se s hrou na jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře (např.: nástroje Orffova instrumentáře, flétny)	*Hra na jednoduché hudební nástroje *Nota, notová osnova, notový klíč, notový zápis jako opora při realizaci písně
	2.–3.	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře (např.: nástroje Orffova instrumentáře, flétny)	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	1.–3.	reaguje pohybem na znějící hudbu	*Rytmická chůze, běh, relaxace *Hudebně–pohybové hry, tanečky *Pohybové vyjádření hudby (improvizace) *Silně – slabě; rychle – pomalu
	2.–3.	pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	*Polka, valčík *Dynamika: zesilování, zeslabování *Tempo: zrychlování, zpomalování *Melodie: klesavá, stoupavá
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	1.–3.	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	*Dlouhý a krátký tón
	2.–3.		*Dynamika: zesilování, zeslabování *Tempo: zrychlování, zpomalování *Melodie: klesavá, stoupavá
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	1.–3.	- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	*Hudební nástroje, poslechové ukázky *Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální *Hudební styly a žánry: hudba taneční, pochodová, ukolébavka ad. *Hudba ke slavnostním a jiným příležitostem, státní hymna *Seznámení s ukázkami skladeb českých skladatelů (např.: Smetana, Dvořák)
HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	1.–3.	- snaží se při zpěvu správně sedět/stát a dodržovat zásady hlasové hygieny - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	*Zásady hlasové hygieny *Hlasová, dechová a artikulační cvičení *Zpěv písní
HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu	1.–3.	hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu	*Rytmizace slov a slovních spojení *Rytmizace a melodizace jednoduchých textů (říkadel) *Hospodárné dýchání a zřetelné vyslovování
HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmičné změny	1.–3.	reaguje pohybem na tempové a rytmičné změny	Rytmická chůze, běh, relaxace Hudebně–pohybové hry, tanečky Pohybové vyjádření hudby (improvizace)
HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku	1.–3.	rozliší sílu zvuku	*Síla zvuku: silně, slabě
pozorně vnímá jednoduché skladby	1.–3.	pozorně vnímá jednoduché skladby	*Poslechové skladby

HUDEBNÍ VÝCHOVA: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. až 5. ROČNÍK)

OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	4.–5.	➤ zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	*Zásady hlasové hygieny *Hlasová, dechová a artikulační cvičení *Zpěv písní (v jednohlase či dvojhlas)
HV-5-1-02 realizuje podle svých individ. schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	4.–5.	➤ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	*Zpěv / hra / tanec / doprovodná hra jednoduché melodie / písně zapsané pomocí not *Notový zápis písně
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	4.–5.	➤ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	*Hudební nástroje, třídění *Hra na jednoduché hudební nástroje *Tvořivé hudební hry *Nota, notová osnova, notový klíč, notový zápis jako opora při realizaci písně
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	4.–5.	➤ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	*Česká státní hymna (poslech, zpěv) *Lidové písně, zlidovělá píseň, umělá píseň *Hudební styly a žánry: country melodie, jazz, swing, rock *Hudební formy: malá/velká písňová forma
HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a do hry a provádí elementární hudební improvizace	4.–5.	➤ vytváří jednoduché přede hry, mezihry a do hry a provádí elementární hudební improvizace	*Tvorba jednoduchých přede her, mezihry a do her *Hudební improvizace
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	4.–5.	➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	*Hudební nástroje, poslechové ukázky *Ukázky z tvorby českých i světových skladatelů *Hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace)
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	4.–5.	➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	*Ukázky z tvorby českých i světových skladatelů *Pohybové ztvárnění hudby, pohybové improvizace
HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	4.–5.	➤ zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	*Zásady hlasové hygieny *Hlasová, dechová a artikulační cvičení *Zpěv písní
HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou	4.–5.	➤ propojí vlastní pohyb s hudbou	*Rytmizace slov, slovních spojení a textů (říkadel) *Hudebně–pohybové hry, tanečky *Pohybové ztvárnění hudby, pohybové improvizace
HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	4.–5.	➤ doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	*Hudební nástroje *Hra na hudební nástroje (např.: rytmické nástroje, flétna)
HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy	4.–5.	➤ rozliší sílu zvuku	*Síla zvuku: silně, slabě
pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	4.–5.	➤ pozorně vnímá jednoduché skladby	*Poslechové skladby
správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování	4.–5.	➤ správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování	*Hospodaření s dechem při interpretaci (frázování)

5.9 Výtvarná výchova (charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu)

5.9.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a umění** a je vyučován po dobu 1. období 1. stupně (tj. od 1. do 3. ročníku) v časové dotaci **1 vyučovací hodina týdně**, po dobu 2. období 1. stupně (tj. od 4. do 5. ročníku) v časové dotaci **2 vyučovací hodiny týdně**.

Předmět výtvarná výchova přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností. Naplňuje přirozenou schopnost projevit se. Zaměřuje se především na rozvíjení estetické citlivosti, na estetické osvojování skutečnosti a na vlastní tvořivou činnost. Pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci, zlepšovat jemnou motoriku a získávat tak všestranné dovednosti. Vytváří příležitost pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá k utváření postojů a hodnot. Sebe prezentace je ve škole podpořena vystavováním děl žáků v prostorách školy. Výuka může být propojena s výukou ostatních předmětů.

Výuka se koná převážně v kmenové třídě (může však probíhat například na zahradě školy nebo v přírodě) často v rámci spojených ročníků. Z tohoto důvodu není vzdělávací obsah vždy rozplánován přímo do ročníků, ale je zpracován převážně dohromady za celé 1. a 2. období 1. stupně. Zařazení vzdělávacího obsahu do ročníků je ponecháno na rozhodnutí vyučujícího, nutné je však v rámci 1. a 2. období 1. stupně veškerý vzdělávací obsah z předmětu výtvarná výchova zařadit.

Dále může být výuka doplněna dokumenty, návštěvami galerií, besedami apod. Žákům je při výuce k dispozici výtvarný materiál, umělecké pomůcky a dostatečný pracovní prostor. Dále jsou k dispozici encyklopedie, pomůcky a počítače/tablety s připojením na internet.

5.9.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu výtvarná výchova je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro autentické sebevyjádření, tvorbu i interpretaci výtvarného uměleckého díla podle individuálních dispozic.

- Vysvětlujeme žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat. (KP)
- Motivujeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě a, aby svůj názor byli schopni obhájit, předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě. (KŘP, KK)
- Poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu uměleckému projevu. (KK)
- Žákům ukazujeme potřebu spolupráce, důležitost úkolů (rolí), které ve skupině plní a předvádíme jim na příkladech z uměleckého světa nezbytnost přebírání zkušeností druhých pro vlastní zdokonalování. (KSP, KU)
- Snažíme se podnítit v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění. (KO)
- Vedeme žáky k respektování odlišností v oblasti výtvarného vkusu, míry nadání a výtvarného umění. (KK, KSP, KO)
- Vedeme žáky k sebe prezentaci. (KK)
- Vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům výtvarné oblasti a aby s nimi dovedli zacházet, ukazujeme žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů intenzivněji prožívat. (KU)

5.9.3 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- Kreativita (OSV 5): Cvičení pro rozvoj kreativity (1. a 2. ročník)

Mediální výchova

- Tvorba mediálního sdělení (MED 6): Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis (3., 4. a 5. ročník)
- Práce v realizačním týmu (MED 7): Komunikace a spolupráce v týmu (4. a 5. ročník)

5.9.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA

VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 1. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (1. až 3. ROČNÍK)			
OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	1.	➤ rozvíjí kreslířské pohyby ruky	*Grafický záznam pohybu (ovály, elipsy, kruhy, svislé, vodorovné, šikmé čáry, křížení čar)
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	1.–3.	➤ rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	*Linie, tvary, objemy, barvy, objekty *Uspořádání objektů do celků (na základě výraznosti, velikosti...) *Výtvarná hra s linií, barvou (poznávání vlastností barev: barvy základní a doplňkové, husté a řídké, světlé a tmavé) *Prostorové útvary a tvarově zajímavé přírodniny (pozorování, rozlišování tvarů, struktury, kombinace materiálů, dotváření přírodnin)
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje		➤ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	*Výtvarné vyjádření skutečnosti *Výtvarné vyjádření na základě vlastního prožitku, vyprávění, četby, hudby, pozorování *Výtvarné vyjádření na základě fantazie
VV-3-1-04 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje		➤ vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	*Výtvarné vyjádření na základě hmatových, pohybových, čichových a chuťových podnětů
VV-3-1-05 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	1.–3.	➤ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	*Interpretace vizuálně obrazného vyjádření *Ilustrace, práce s ilustracemi *Hračka, loutka, maňásek (výtvarná hodnota, materiály, prostor), hračky současné a minulé *Seznámení s různými druhy umění (malířství, grafika, sochařství, architektura), odívání a kultura bydlení
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	1.–3.	➤ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	*Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje) *Rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus (řazení tvarů, barev, kompozice plochy pomocí libovolných prvků) *Rozvíjení citu pro prostor (prostorové útvary, reliéfní kompozice)
VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	1.–2.	➤ zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	*Grafický záznam pohybu (ovály, elipsy, kruhy, svislé, vodorovné, šikmé čáry, křížení čar)
VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	1.–3.	➤ zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	*Kresba (pomocí prstů, pastelkami, voskovými a suchými pastely, křídami, měkkou tužkou, fixy a tuší) *Malba (základní dovednosti se štětcem a barvami, rozpíjení, zapouštění, využívání výrazových vlastností světlé a tmavé plochy)
VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům		➤ rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	*Dekorativní práce (rozvíjení smyslu pro rytmus, rytmické řazení prvků vč. přírodních, barevných ploch, tvarů, otisků) *Prostorové vytváření, rozvíjení smyslu pro prostor *Netradiční techniky (např.: frotáž, otiskování, vyškrabování)
		➤ uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	*Pěstování smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí, vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin *Výtvarné vyjádření skutečnosti *Výtvarné ztvárnění vlastních zážitků a námětů ze života dětí, dospělých a zvířat *Výtvarné vyjádření na základě vyprávění, četby, pozorování a smyslových vjemů *Výtvarné vyjádření na základě fantazie *Komentování výsledků tvorby (rozpoznávání a porovnávání linií, barev, tvarů a objektů) *Sdělování výsledků tvůrčí činnosti spolužákům *Seznámení s díly vybraných dětských ilustrátorů

VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. až 5. ROČNÍK)			
OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	4.–5.	➤ při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	*Prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností		➤ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností ➤ zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy	*Uspořádání objektů do celků (na základě výraznosti, velikosti...) *Typy vizuálně obrazných vyjádření: jejich rozlišení, výběr a uplatnění (př.: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama)
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě		➤ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	*Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama) *Výtvarné vyjádření skutečnosti (figura, portrét, krajina, zátiší)
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy		➤ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	*Výtvarné vyjádření emocí, pocitů a nálad *Výtvarné vyjádření na základě hmatových, pohybových, sluchových, čichových a chuťových podnětů *Výtvarné vyjádření na základě osobních zkušeností *Výtvarné vyjádření na základě fantazie a představ
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	4.–5.	➤ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	*Interpretace vizuálně obrazného vyjádření *Zdroje inspirace (příroda, malířství, sochařství, architektura, kultura bydlení, oděvní kultura, design: estetická úroveň předmětů denní potřeby) *Výtvarná úprava knihy, ilustrátoři dětských knih
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	4.–5.	➤ nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	*Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje)
VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	4.–5.	➤ uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	*Kresba *Malba *Dekorativní práce
VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	4.–5.	➤ rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	*Prostorové vytváření *Netradiční techniky *Pěstování smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí, vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin *Linie, barvy, tvary, objekty (rozlišování, porovnávání a třídění, jejich základní vlastnosti a vztahy) *Výtvarné vyjádření na základě zrakových, hmatových, pohybových, sluchových, čichových a chuťových vjemů
VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	4.–5.	➤ při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	*Výtvarné vyjádření na základě vlastních prožitků a zkušeností *Výtvarné vyjádření na základě fantazie
VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	4.–5.	➤ vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	*Vyjádření pocitu z tvůrčí činnosti *Vyjádření pocitu z uměleckého díla

5.10 Tělesná výchova (charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu)

5.10.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** a je vyučován po dobu 1. stupně v časové dotaci **2 vyučovací hodiny týdně**.

Žáci jsou do výuky zapojeni aktivním plněním vzdělávacího obsahu předmětu tělesná výchova a také jsou učitelem povzbuzováni k aktivnímu vedení výuky (vedení zahřívacích a protahovacích cvičení, vedení zahřívacích a doplňkových zábavných her). Výuka může být propojena s výukou ostatních předmětů.

Vzdělávací obsah je žákům předkládán v systému tělesných cvičení, činností a her, které podporují fyzický a mentální vývoj žáka. Výchozí myšlenkou je dovést žáky k myšlení v duchu fair play a k vnímání tělesných aktivit jako prostředku zdravého životního stylu.

Ve škole také probíhají akce, které podněťují žáky k tělesným cvičením a pohybu (např.: olympiáda, turistické exkurze). Výuka je podpořena možností aktivně cvičit a sportovat i mimo výuku předmětu tělesná výchova ve vybraných hodinách družiny a školního klubu.

Výuka se koná v tělocvičně, v areálu školy či v přírodě, žákům jsou při výuce běžně k dispozici sportovní pomůcky a nářadí. Výuka tělesné výchovy často probíhá v rámci spojených ročníků. Z tohoto důvodu není vzdělávací obsah vždy rozplánován přímo do ročníků, ale je zpracován převážně dohromady za celé 1. a 2. období 1. stupně. Zařazení vzdělávacího obsahu do ročníků je ponecháno na rozhodnutí vyučujícího, nutné je však v rámci 1. a 2. období 1. stupně veškerý vzdělávací obsah z předmětu tělesná výchova zařadit.

Na prvním stupni je součástí tělesné výchovy také výuka plavání v plavecké škole pro všechny ročníky. Výuka plavání probíhá na základě smlouvy s plaveckou školou v rozsahu 10 dvouhodinových lekcí v jednom školním roce pod vedením odborných pracovníků – plavčíků. Žáci, kteří se výuky v plavecké škole neúčastní, mají zajištěnu náhradní výuku.

5.10.2 Výchové a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu tělesná výchova je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro osvojování pohybových dovedností podle individuálních dispozic.

- Žáci jsou vedeni k tomu, aby pěstovali správné zásady chování při sportovních akcích, dodržovali pravidla fair play a poskytli v rámci svých schopností vhodnou pomoc spoluhráči i soupeři. (KSP, PK, KU)
- Vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových dovedností a k tomu, aby se je učili dále individuálně rozvíjet. (KU)
- V týmových aktivitách vedeme žáky ke spolupráci, plnění důležitých úkolů v týmu a přispívání k utváření kladných vztahů ve sportovním kolektivu. (KSP, KK, KŘP, KU)
- Žáky motivujeme ke vzájemné komunikaci při hledání herních strategií. (KK, KSP)
- Při hrách a dalších pohybových aktivitách vedeme žáky i ke zvládnutí neverbální komunikace. (KK)
- Vedeme žáky k tomu, aby při veškerých sportovních aktivitách respektovali a dodržovali základní hygienická pravidla. (KO)
- Učíme žáky chápat základní tělovýchovné názvosloví. (KK)
- Učíme žáky používat sportovní náčiní a nářadí, chránit svoje zdraví při sportovních činnostech a dodržovat základní pravidla ve sportu. (KP, KU)
- Různorodostí zařazovaných aktivit (cviků, sportovních prvků) vedeme žáky k neustálému reflektování nových situací a tím rozvíjíme jejich schopnost řešit problémy. (KŘP, KK, KU)
- Vlastní výkony žáků hodnotíme přísně individuálně s ohledem na jejich zdravotní a psychické možnosti. Vedeme je k porovnávání a hodnocení vlastních výsledků, poznávání vlastních možností, schopností a limitů. (KU, KK)

5.10.3 Začlenění průřezových témat

V předmětu tělesná výchova není začleněno žádné průřezové téma.

5.10.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA

TĚLESNÁ VÝCHOVA: 1. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (1. až 3. ROČNÍK)			
OV z RVP ZV (Žák:)	Ročník	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	1.–3.	➤ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	*Význam pohybu pro zdraví *Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení *Zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení)
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	1.–3.	➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	*Měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) *Zásady jednání a chování *Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) *Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu *Pohybové hry (s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost)
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích		➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	*Základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed / vzad), cvičení s náčiním (švihadlo, míček, stuhy) a na nářadí (využití laviček, žíněnek, žebřin) *Cvičení s hudbou / rytmickým doprovodem *Základy estetického pohybu, jednoduché tance (krok přísunný, poskočný, cval) *Základy atletiky: skoky (snožmo, jednonož), přeskok nízkých překážek, rychlý běh, motivovaný vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem *Základy sportovních her: manipulace s míčem (hod vrchním obloukem, přihrávky, hod na cíl, střelba na koš), spolupráce ve hře, vybíjení, florbal, fotbal (utkáni podle zjednodušených pravidel) *Turistika a pobyt v přírodě (přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu a zdolávání přírodních překážek, aplikace pohybových her v přírodním prostředí, chování v přírodě a ochrana přírody) *Hry na sněhu, jízda na bobech *Plavání (hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, vybraná plavecká technika, prvky sebezáchrany a bezpečnosti)
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	1.–3.	➤ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	*Hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity) *Bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek)
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	1.–3.	➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	*Základní komunikace a organizace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály; základní organizace prostředí a činnosti ve známém prostředí)
TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	1.–3.	➤ zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	*Příprava na pohybovou činnost (dle pokynů)
TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	1.–3.	➤ dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	*Hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity) *Bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek)

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	1.–3.	➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	*Základní komunikace a organizace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály; základní organizace prostředí a činností ve známém prostředí)
projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám	1.–3.	➤ projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám	*Význam pohybu pro zdraví (vytváření pozitivního postoje k motorickému učení a pohybovým aktivitám)
zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	1.–3.	➤ zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	*Zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení) *Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu *Pohybové hry (s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost) *Základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed / vzad), cvičení s náčiním (švihadlo, míček, stuhy) a na nářadí (využití laviček, žíněnek, žebřin) *Cvičení s hudbou / rytmickým doprovodem *Základy estetického pohybu, jednoduché tanečky (krok přísuný, poskočný, cval) *Základy atletiky: skoky (snožmo, jednonož), přeskok nízkých překážek, rychlý běh, motivovaný vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem *Základy sportovních her (základní manipulace s míčem, průpravné hry) *Turistika a pobyt v přírodě (přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chování v přírodě a elementární ochrana přírody, chůze v terénu, zdolávání přírodních překážek, aplikace pohybových her v přírodním prostředí) *Hry na sněhu, jízda na bobech *Plavání (hygienu plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti)

TĚLESNÁ VÝCHOVA: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. až 5. ROČNÍK)

OV z RVP ZV (Žák:)	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	*Pravidelný pohybový režim (podíl na realizaci) *Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení *Zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla, průpravná, kompenzační, korektivní, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení) *Kondičně zaměřené činnosti, zlepšování úrovně zdatnosti
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	➤ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	*Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu *Pohybové hry (s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost)
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	*Základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed / vzad), cvičení s náčiním (švihadlo, míček, stuhy) a na nářadí (využití laviček, žíněnek, žebřin) *Cvičení s hudbou / rytmickým doprovodem *Základy estetického pohybu, jednoduché tance (krok přísunný, poskočný, cval) *Základy atletiky: skoky (snožmo, jednonož), přeskok nízkých překážek, rychlý běh, motivovaný vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem *Základy sportovních her: manipulace s míčem (hod vrchním obloukem, přihrávky, hod na cíl, střelba na koš), spolupráce ve hře, vybíjená, florbal, fotbal (utkáni podle zjednodušených pravidel) *Turistika a pobyt v přírodě (přesun do terénu a chování v dopr. prostředcích při přesunu, chůze v terénu a zdolávání přír. překážek, aplikace pohybových her v přír. prostředí, chování v přírodě a ochrana přírody) *Hry na sněhu
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	*Hygiena při TV (hygiena pohyb. činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohyb. aktivity) *Bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek); první pomoc v podmínkách TV
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohyb. činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	*Kvalita pohybové činnosti (žákovské hodnocení, reakce na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti)
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohyb. činnostech opačné pohlaví	➤ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	*Zásady jednání a chování (fair play) *Pravidla her a soutěží
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti zákl. osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	➤ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví ➤ cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	*Základní názvosloví v TV, smluvené povely, signály *Cvičení dle jednoduchého popisu / nákresu
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	➤ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	*Organizace pohybových činností a soutěží
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	➤ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	*Měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohyb. aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohyb. aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	*Pohybové aktivity a sportovní akce (ve škole i v místě bydliště: informační zdroje, vyhledávání informací)
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s ind. předpoklady plavecké dovednosti	➤ adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	*Plavání (adaptace na vodní prostředí, hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, vybraná plavecká technika, prvky sebezáchrany a bezpečnosti)
TV-5-1-12 zvládá v souladu s ind. předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	
TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu	➤ chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu	*Význam tělesné zdatnosti pro zdraví *Pohyb v denním režimu
TV-5-1-02p zařazuje do pohyb. režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním sval. oslabením	➤ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením	*Korektivní cvičení
TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	➤ zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	*Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu *Pohybové hry (s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost) *Základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed / vzad), cvičení s náčiním (švihadlo, míček, stuhy) a na nářadí (využití laviček, žíněnek, žebřin) *Cvičení s hudbou / rytmickým doprovodem; základy estetického pohybu, jednoduché tanečky *Základy atletiky: skoky (snožmo, jednonož), přeskok nízkých překážek, rychlý běh, motivovaný vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem *Základy sportovních her (základní manipulace s míčem, průpravné hry) *Turistika a pobyt v přírodě (přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chování v přírodě a elementární ochrana přírody, chůze v terénu, zdolávání přírodních překážek, aplikace pohyb. her v přír. prostředí) *Hry na sněhu, jízda na bobech *Plavání (adaptace na vodní prostředí, hygiena plavání, základní plavecké dovednosti)
TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	➤ uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	*Hygiena při TV (hygiena pohyb. činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohyb. aktivity) *Bezpečnost při pohyb. činnostech (organizace a bezpečnost cvič. prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek)
TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	➤ reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	*Reakce na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play	➤ dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play	*Zásady jednání a chování (fair play) *Pravidla her a soutěží
zlepšuje svou těl. kondici, pohyb. projev a správné držení těla	➤ zlepšuje svou tělesnou kondici, pohyb. projev a správné držení těla	*Zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdr. zaměř. cvičení)
zvládá podle pokynu zákl. přípravu organismu před pohyb. činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	➤ zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	*Základní příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži (podle pokynů) *Cviky na odstranění únavy

5.11 Pracovní činnosti (charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu)

5.11.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět pracovní činnosti je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** a je vyučován po dobu 1. stupně v časové dotaci **1 vyučovací hodina týdně**.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce a příprava pokrmů.

Žáci jsou vedeni k vytváření různých výrobků jednoduchými postupy z tradičních i méně obvyklých materiálů podle slovního návodu nebo předlohy za použití vhodných nástrojů, nářadí či pomůcek. Součástí výuky je plánování, organizování a hodnocení práce jak samostatně, tak v týmu. Základní manuální zručnost si žáci zdokonalují při práci s různými materiály.

Předmět je zaměřen na rozvoj motorických schopností, manuálních dovedností, pracovních návyků a rozumových činností žáků. Přispívá k vytváření pozitivního vztahu k práci, učí technologické kázni, základy bezpečnosti práce a dodržování základních pravidel hygieny, organizovat práci i pracovní prostředí. Dále vytváří i předpoklady pro rozvoj technického myšlení.

Výuka probíhá v kmenových třídách, případně dalších prostorách školy, v jejím nejbližším okolí a formou exkurzí. Vzhledem k tomu, že výuka pracovních činností často probíhá v rámci spojených ročníků, není vzdělávací obsah vždy rozplánován přímo do ročníků, ale je zpracován převážně dohromady za celé 1. a 2. období 1. stupně. Zařazení vzdělávacího obsahu do ročníků je ponecháno na rozhodnutí vyučujícího, nutné je však v rámci 1. a 2. období 1. stupně veškerý vzdělávací obsah z předmětu pracovní činnosti zařadit.

5.11.2 Výchové a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětu pracovní činnosti je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro rozvoj motorických schopností, manuálních dovedností a pracovních návyků žáků podle jejich individuálních dispozic.

- Žáci jsou vedeni k tomu, aby pěstovali správné zásady chování při sportovních akcích, dodržovali pravidla fair play a poskytli v rámci svých schopností vhodnou pomoc spoluhráči i soupeři. (KSP, PK, KU)
- Vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových dovedností a k tomu, aby se je učili dále individuálně rozvíjet. (KU)
- V týmových aktivitách vedeme žáky ke spolupráci, plnění důležitých úkolů v týmu a přispívání k utváření kladných vztahů ve sportovním kolektivu. (KSP, KK, KŘP, KU)
- Žáky motivujeme ke vzájemné komunikaci při hledání herních strategií. (KK, KSP)
- Při hrách a dalších pohybových aktivitách vedeme žáky i ke zvládnutí neverbální komunikace. (KK)
- Vedeme žáky k tomu, aby při veškerých sportovních aktivitách respektovali a dodržovali základní hygienická pravidla. (KO)
- Učíme žáky chápat základní tělovýchovné názvosloví. (KK)
- Učíme žáky používat sportovní náčiní a nářadí, chránit svoje zdraví při sportovních činnostech a dodržovat základní pravidla ve sportu. (KP, KU)
- Různorodostí zařazovaných aktivit (cviků, sportovních prvků) vedeme žáky k neustálému reflektování nových situací a tím rozvíjíme jejich schopnost řešit problémy. (KŘP, KK, KU)
- Vlastní výkony žáků hodnotíme přísně individuálně s ohledem na jejich zdravotní a psychické možnosti. Vedeme je k porovnávání a hodnocení vlastních výsledků, poznávání vlastních možností, schopností a limitů. (KU, KK)

5.11.3 Začlenění průřezových témat

V předmětu pracovní činnosti není začleněno žádné průřezové téma.

5.11.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI

PRACOVNÍ ČINNOSTI: 1. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (1. až 3. ROČNÍK)		
OV z RVP ZV (Žák:)	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	➤ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	*Práce s drobným materiálem, vlastnosti materiálů (papír, karton, krepový papír, provázek, textil, drát ad.) *Práce s přírodním materiálem *Lidové zvyky a tradice
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy	*Práce podle slovního návodu *Práce podle předlohy
ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	➤ zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	*Práce s drobným materiálem, vlastnosti materiálů (papír, karton, krepový papír, provázek, textil, drát ad.) *Práce s přírodním materiálem *Lidové zvyky a tradice
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy	*Práce podle slovního návodu *Práce podle předlohy
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	➤ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	*Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční): podle náčrtu / předlohy / fantazie
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	➤ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	*Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční): podle náčrtu / předlohy / fantazie
PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI		
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	➤ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	*Pozorování přírody *Zaznamenání a zhodnocení výsledků pozorování
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	➤ pečuje o nenáročné rostliny	*Péče o nenáročné rostliny
ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	➤ provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	*Pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích, výsledky pozorování
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	➤ pečuje o nenáročné rostliny	*Péče o nenáročné rostliny
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	➤ připraví tabuli pro jednoduché stolování ➤ pomáhá při přípravě jednoduchých pokrmů	*Příprava tabule pro jednoduché stolování *Pomoc při přípravě jednoduchých pokrmů
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	➤ chová se vhodně při stolování	*Vhodné chování při stolování
ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	➤ upraví stůl pro jednoduché stolování	*Úprava stolu pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	➤ chová se vhodně při stolování	*Vhodné chování při stolování

PRACOVNÍ ČINNOSTI: 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (4. až 5. ROČNÍK)		
OV z RVP ZV (Žák:)	Školní výstupy (Žák:)	Učivo
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	➤ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	*Práce s drobným materiálem (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	➤ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	*Lidové zvyky, tradice a řemesla (vánoční a velikonoční dekorace)
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	➤ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	*Pracovní pomůcky a nástroje (funkce, využití, volba vzhledem k použitému materiálu a jeho vlastnostem, práce s nůžkami, nožem, jehlou ad.)
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	➤ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ poskytne první pomoc při úrazu	*Udržování pořádku pracovního místa *Zásady hygieny a bezpečnosti práce při PČ *První pomoc při úrazu
ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	➤ vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	*Práce s drobným materiálem (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	➤ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	*Tvořivé činnosti na základě vlastní fantazie *Vánoční a velikonoční dekorace
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	➤ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	*Pracovní pomůcky a nástroje (funkce, využití, volba vzhledem k použitému materiálu, práce s nůžkami, ožem, jehlou ad.)
ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	➤ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	*Udržování pořádku pracovního místa *Zásady hygieny a bezpečnosti práce při PČ *První pomoc při drobném poranění
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	➤ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	*Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční; jednoduchá montáž a demontáž)
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	➤ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	*Práce podle slovního návodu / předlohy / jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ poskytne první pomoc při úrazu	*Zásady hygieny a bezpečnosti práce *První pomoc při úrazu
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	➤ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	*Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční; jednoduchá montáž a demontáž)
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	➤ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	*Práce podle slovního návodu / předlohy / jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu	➤ udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu	*Udržování pořádku pracovního místa *Zásady hygieny a bezpečnosti práce *První pomoc při drobném úrazu
užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	➤ užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	*Udržování pořádku pracovního místa *Zásady hygieny a bezpečnosti práce při PČ *První pomoc při drobném poranění

PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	➤ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	*Jednoduché pěstitelské činnosti *Pěstitelské pokusy a pozorování
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	➤ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	*Pěstování pokojových i jiných rostlin (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) *Základní podmínky pro pěstování rostlin
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	➤ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	*Pomůcky, nástroje a náčiní pro práci na zahradě a jejich užití
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ poskytne první pomoc při úrazu	*Zásady hygieny a bezpečnosti práce při PČ *První pomoc při úrazu *Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin	➤ dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin	*Základní podmínky pro pěstování rostlin *Pěstování pokojových i jiných rostlin (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) *Pěstitelská pozorování
ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování	➤ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	➤ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	*Pomůcky, nástroje a náčiní pro práci na zahradě a jejich užití
ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	*Zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě *První pomoc při úrazu na zahradě
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	➤ orientuje se v základním vybavení kuchyně	*Základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	➤ připraví samostatně jednoduchý pokrm	*Výběr, nákup a skladování potravin *Příprava jednoduchého pokrmu
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	➤ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	*Pravidla správného stolování a společenského chování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	➤ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce ➤ poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	*Udržování pořádku a čistoty pracovních ploch *Základy hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni *První pomoc při úrazu v kuchyni
ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně	➤ uvede základní vybavení kuchyně	*Základní vybavení kuchyně *Výběr, nákup a skladování potravin *Příprava jednoduchého pokrmu
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	➤ připraví samostatně jednoduchý pokrm	
ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	➤ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	*Pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	➤ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce ➤ poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	*Udržování pořádku pracovního místa *Zásady hygieny a bezpečnosti práce při PČ *První pomoc při drobném poranění v kuchyni
uplatňuje zásady správné výživy	➤ uplatňuje zásady správné výživy	*Zásady správné výživy

5.12 Předměty speciálně pedagogické péče (charakteristika a vzdělávací obsah vyuč. předmětů)

5.12.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětů

Předmět logopedická intervence

Předmět logopedická intervence patří mezi předměty speciálně pedagogické využívající disponibilní časovou dotaci a je vyučován po dobu 1. období 1. stupně v časové dotaci **2 vyučovací hodiny týdně**, po dobu 2. období 1. stupně v časové dotaci **1,5 hodiny týdně**.

Vzhledem k tomu, že řeč je v životě každého jedince zásadní pro jeho celkový rozvoj, je také tento vyučovací předmět ve škole s logopedickým zaměřením stěžejním předmětem.

Obsah tohoto předmětu má komplexní charakter, předmět zahrnuje jak péči skupinovou, tak individuální. Při individuální logopedické intervenci průběžně vždy s jedním z žáků individuálně pracuje další pedagog (speciální pedagog – logoped), který postupuje dle individuálního logopedického plánu. Na individuální a skupinovou logopedickou intervenci navazuje každodenní procvičování s vychovateli ŠD / internátu.

Požadavky logopedické intervence velmi úzce prolínají i všemi ostatními vyučovacími předměty, jsou zdůrazňovány také při odpoledních činnostech (v rámci ŠD/internátu), žádoucí je také úzká spolupráce s rodinou.

Předmět komunikační dovednosti / předmět reedukace SPU

Předměty komunikační dovednosti a reedukace SPU patří mezi předměty speciálně pedagogické čerpající z disponibilní časové dotace. Každý žák se v daném školním roce účastní výuky jednoho z těchto 2 předmětů, který je po celé období 1. stupně vyučován v časové dotaci **1 vyučovací hodina týdně**.

Výuka předmětů speciálně pedagogické péče probíhá nejčastěji v kmenových třídách, může však probíhat také na školní zahradě, popř. v přírodě. Využíván je zejména obrazový materiál a dále různorodé pomůcky, PC programy i výukové aplikace a rytmické hudební nástroje dle speciálních vzdělávacích potřeb žáků.

Vzdělávací obsah předmětů speciálně pedagogické péče není členěn do ročníků, vzhledem k širokému spektru žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je struktura předmětů přizpůsobena aktuální situaci a individuálním potřebám žáků. Vycházíme z informací uvedených v doporučení poradenských zařízení (individuální logopedické vyšetření a doporučení pro předměty speciálně pedagogické péče), ze zpráv klinických logopedů žáků a případně i dalších odborných pracovníků. Na jejich základě je pak speciální pedagog – logoped vytvoří individuální logopedický plán (stanovení úkolů a jednotlivých kroků pro logopedickou intervenci) pro každého žáka, vše je v úvodu školního roku zaznamenáno v logopedické kartě žáka.

5.11.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní výchovnou a vzdělávací strategií v předmětech speciálně pedagogické péče je vytvoření inspirativního a bezpečného prostředí pro rozvoj komunikativních dovedností žáků.

- Vedeme žáky k pochopení významu mateřského jazyka pro jejich osobní i společenský život, učíme je neustále zlepšovat řečový projev a osvojené dovednosti uplatňovat při výuce ostatních předmětů, učíme žáky sebehodnocení. (KU)
- Podporujeme žáky ve zvládání nových situací, zvyšování sebedůvěry při rozhovorech a při řešení nových úloh v komunikaci. (KŘP)
- Vedeme žáky k rozvoji verbální i neverbální komunikace, učíme žáky rozvíjet slovní zásobu, formulovat myšlenky, vyjadřovat se k daným tématům jasně, stručně a srozumitelně, vyprávět, diskutovat, nedílnou součástí je i rozvoj dovednosti naslouchat druhým, porozumět slyšenému a vybírat podstatné informace. (KK)

5.11.3 Začlenění průřezových témat

V předmětech logopedická intervence a reedukace SPU není začleněno žádné průřezové téma.

Začlenění průřezových témat v předmětu komunikační dovednosti:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1): Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (1. až 3. ročník); Cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů (4./5. ročník*)
- Sebezpoznání a sebepojetí (OSV 2): *Moje učení* (3. ročník)
- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3): Organizace vlastního času, plánování učení (3. ročník); Cvičení sebekontroly, sebeovládání (4./5. ročník*)

- Psychohygienu (OSV 4): Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému (4./5. ročník*)
- Poznávání lidí (OSV 6): Vzájemné poznávání ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech (2. a 3. ročník)
- Mezilidské vztahy (OSV 7): Vztahy a naše třída, chování podporující dobré vztahy (3. ročník); Empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora a pomoc (4./5. ročník*)
- Komunikace (OSV 8): Komunikace v různých situacích (pozdrav, prosba, omluva) (2. ročník); Komunikace v různých situacích (informování, odmítání, vysvětlování) (3. ročník); Komunikace v různých situacích (přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání), asertivní komunikace (4./5. ročník*)
- Kooperace a kompetice (OSV 9): Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení (3. ročník, 4./5. ročník*))

5.12.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu LOGOPEDICKÁ INTERVENCE

Vzdělávací obsah předmětu logopedická intervence zahrnuje výběr vzdělávacího obsahu předmětu komunikační dovednosti (uvedeno v kapitole 5.12.5) a dále následující (rovněž výběr dle specifických vzdělávacích potřeb žáků):

LOGOPEDICKÁ INTERVENCE: 1. I 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (1. až 5. ROČNÍK)	
Školní výstupy (Žák:)	Učivo
➤ výstupy jsou individuální dle nacvičovaných dovedností	SKUPINOVÁ A INDIVIDUÁLNÍ LOGOPEDICKÁ INTERVENCE
	ROZVOJ MOTORIKY
	* Hrubá a jemná motorika (např.: chůze, lezení, rozvoj motoriky ruky a jemných pohybů prstů, stoj na jedné noze, rovnováha a změny v pohybu)
	* Grafomotorika (např.: cvičení rozvíjející grafomotorické dovednosti)
	* Motorika očních pohybů (např.: cvičení očních pohybů, sledování předmětu)
	SENZOMOTORICKÁ INTEGRACE
	* Propriocepce (schopnost uvědomování si svého vlastního těla, jeho polohy i jednotlivých částí) a kinestezie (soubor pocitů umožňujících vnímání pohybu) vč. kinestetické paměti
	* Rovnováha (např.: stoj na jedné noze, rovnováha a změny v pohybu)
	* Hmatové vnímání (např.: diskriminace hmatových vjemů)
	* Zrakové vnímání (např.: zraková diferenciacce, zraková analýza a syntéza, zraková paměť, roztřívání figury a pozadí, rozlišování reverzních figur, postřehování)
	* Koordinace ruka – oko (např.: labyrinty, obkreslování)
	* Koordinace ruka – mluvidla (např.: popis toho, co právě dělám)
	* Serialita – posloupnost (např.: schopnost řadit za sebou dle daného pravidla, vnímání sledu událostí, rytmu činností)
	* Bilaterální koordinace (např.: lezení, tleskáč hry a cvičení)
	NEUROVÝVOJOVÁ STIMULACE
	*Cvičení na rovnováhu, inhibici primárních reflexů, zklidnění / posílení integrace senzorických funkcí
	INDIVIDUÁLNÍ LOGOPEDICKÁ INTERVENCE
	* Vyvozování jednotlivých hlásek

5.12.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI: 1. I 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (1. až 5. ROČNÍK)	
Školní výstupy (Žák:)	Učivo
➤ výstupy jsou individuální dle nacvičovaných dovedností	LEXIKÁLNĚ – SÉMANTICKÁ JAZYKOVÁ ROVINA
	* Slovní zásoba: pasivní (např.: porozumění významu slov, výběr předmětu / obrázku dle pokynů)
	* Slovní zásoba: aktivní (např.: pojmenování předmětů / obrázků, pojmenování činností, pojmenování vlastností, pojmenování pocitů, nadřazené pojmy, protiklady, přirovnání, synonyma, časové pojmy, používání předložek)
	FONETICKO – FONOLOGICKÁ JAZYKOVÁ ROVINA
	* Dechová, fonační a artikulační cvičení (např.: brániční dýchání, nádech nosem, výdech ústy, výdech s fonací, hry na usměrňování výdechového proudu, přerušovaný výdech a zadržení dechu; nácvik měkkého hlasového začátku, hry s hlasem; polohování a pohyblivost jazyka, rtů, tváří, čelisti a měkkého patra)
	* Výslovnost jednotlivých hlásek (např.: procvičování a upevňování hlásek v jednotlivých pozicích, fixace hlásek ve slovech, větách, říkankách)
	* Sluchové vnímání, fonologické a fonematické povědomí (např.: vnímání zvuků, členění řeči na slova, slabikování, členění slov na slabiky, rozpoznávání hlásek ve slovech, určování první / poslední hlásky ve slově, syntéza a analýza slov, elize hlásek ve slovech, prohazování slabik, sluchová diferenciací krátkých a dlouhých slabik, znělých a neznělých hlásek, měkkých a tvrdých slabik)
	* Rychlé jmenování a fonologická paměť (např.: rychlé jmenování obrázků, opakování slov, opakování vět)
	* Prozodické a modulační faktory řeči (např.: tempo, pauzy, melodie, přízvuk, rytmus)
	MORFOLOGICKO – SYNTAKTICKÁ JAZYKOVÁ ROVINA
	* Používání slovních druhů (např.: určování rodu pomocí zájmen ten, ta, to; přechylování rodů, skloňování podstatných a přídavných jmen, rozlišování jednotného a možného čísla, časování sloves, užívání minulého času, užívání podmiňovacího způsobu sloves, užívání přivlastňovacích tvarů zájmen, stupňování přídavných jmen)
	* Tvorba vět (např.: tvorba holých vět, slovosled ve větě, tvorba víceslovných vět, zápor, tvorba souvětí, recitace, vyprávění známého příběhu podle obrázků, vyprávění známého příběhu bez obrázků)
	PRAGMATICKÁ JAZYKOVÁ ROVINA
	* Porozumění pokynům (např.: ukazování částí těla, plnění pokynů, sdělování základních informací o své osobě a blízkých)
	* Ritualizovaná pravidla sociální interakce (např.: používání slov dobrý den, ahoj, prosím, děkuji)
	* Navázání i udržení kontaktu s vrstevníky i dospělými, přivolání pozornosti a vyjádření komunikačního záměru (např.: konverzace, střídání rolí posluchače a mluvčího, vyjadřování vlastních názorů, žádost o něco)
	* Kladení otázek a tvorba odpovědí na otázky
	* Komentování různých předmětů a probíhajících situací (komentování předmětů, komentování probíhajících situací)
	* Komunikace o nepřítomných lidech a událostech, které neprobíhají bezprostředně (komunikace o nepřítomných lidech, komunikace o událostech z minulosti / budoucnosti, vyřizování vzkazů)

5.12.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu REEDUKACE SPU

Vzdělávací obsah předmětu reedukace SPU zahrnuje výběr vzdělávacího obsahu dle specifických vzdělávacích potřeb žáků:

REEDUKACE SPU: 1. I 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ (1. až 5. ROČNÍK)	
Školní výstupy (Žák:)	Učivo
➤ výstupy jsou individuální dle nacvičovaných dovedností	ROZVOJ MOTORIKY
	* Hrubá a jemná motorika (např.: chůze, lezení, rozvoj motoriky ruky a jemných pohybů prstů, stoj na jedné noze, rovnováha a změny v pohybu)
	* Grafomotorika (např.: cvičení rozvíjející grafomotorické dovednosti)
	* Motorika očních pohybů (např.: cvičení očních pohybů, sledování předmětu)
	SENZOMOTORICKÁ INTEGRACE
	* Propriocepce (schopnost uvědomování si svého vlastního těla, jeho polohy i jednotlivých částí) a kinestezie (soubor pocitů umožňujících vnímání pohybu) vč. kinestetické paměti
	* Rovnováha (např.: stoj na jedné noze, rovnováha a změny v pohybu)
	* Hmatové vnímání (např.: diskriminace hmatových vjemů)
	* Zrakové vnímání (např.: zraková diferenciacie, zraková analýza a syntéza, zraková paměť, rotlišování figury a pozadí, rozlišování reverzních figur, postřehování)
	* Sluchové vnímání, fonologické a fonematické povědomí (např.: vnímání zvuků, členění řeči na slova, slabikování, členění slov na slabiky, rozpoznávání hlásek ve slovech, určování první / poslední hlásky ve slově, syntéza a analýza slov, elize hlásek ve slovech, prohazování slabik, sluchová diferenciacie krátkých a dlouhých slabik, znělých a neznělých hlásek, měkkých a tvrdých slabik)
	* Serialita – posloupnost (např.: schopnost řadit za sebou dle daného pravidla, vnímání sledu událostí, rytmu činností)
	* Bilaterální koordinace (např.: lezení, tleskácké hry a cvičení), * Koordinace ruka – oko (např.: labyrinty, obkreslování) a * Koordinace ruka – mluvidla (např.: popis toho, co právě dělám)
	NEUROVÝVOJOVÁ STIMULACE
	*Cvičení na rovnováhu, inhibici primárních reflexů, zklidnění / posílení integrace senzorických funkcí
	TECHNIKA ČTENÍ, DEKÓDOVÁNÍ A POROZUMĚNÍ
	* Zrakoprostorová identifikace písmen
	* Spojení hláska – písmeno
	* Spojování písmen do slabik / dvoupísmenných spojení
	* Čtení slov, vět a souvislého textu
	* Porozumění izolovaným výrazům
	* Mechanické porozumění na základě paměti
	* Porozumění na základě pochopení souvislostí
	REEDUKACE SPECIFICKÝCH DYSORTOGRAFICKÝCH A GRAMATICKÝCH CHYB
	* Rozlišování měkkých a tvrdých slabik
	* Rozlišování dlouhých a krátkých samohlásek

	*Rozlišování sykavek (c,s,z/č,š,ž)
	*Záměny písmen, chyby ve výslovnosti
	*Reedukace ocvojení a aplikace gramatických pravidel
	REEDUKACE DYSKALKULIE
	*Předčíselné představy
	*Číselné představy
	*Základní početní operace

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 . Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně po celý školní rok. Cílem je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Pedagog se snaží také podat konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Vhodná formulace hodnocení vychází z pozitivního povzbuzení, z pozitivní motivace.

Při celkové klasifikaci přihlíží vyučující k individuálním zvláštnostem žáka.

Při celkové klasifikaci se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.

Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Průběžné hodnocení žáka má především motivační charakter, proto zejména v 1. ročníku vyučující používá razítka, obrázky, apod. v kombinaci se známkou a slovním hodnocením.

Informace o hodnocení:

- vyučující informuje žáka o výsledku každého dílčího hodnocení, známku doplní ústním vyjádřením (poukáže na klady i na nedostatky – vždy s vědomím žáka dále pozitivně motivovat)
- o hodnocení si vyučující vede evidenci
- vyučující zabezpečí informovanost zákonného zástupce žáka (klasifikace, slovní hodnocení v žákovské knížce, v „Notýsku“, individuální konzultace, „Konzultační den“, který je vyústěním závěrů Pedagogické rady)
- třídní učitel zajistí konzultaci se zákonnými zástupci žáka vždy v případě výrazného zhoršení prospěchu (popř. chování), nelze-li konzultaci uskutečnit, podá informaci písemným záznamem v žákovské knížce

6.1.1. Způsoby hodnocení

Žáci jsou hodnoceni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušné třídy, a to klasifikačním stupněm.

Pouze předměty zaměřené na speciálně pedagogickou reedukaci (logopedická intervence, reedukace SPU) klasifikovány nejsou, i když jsou nedílnou součástí učebního plánu.

Známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledné hodnocení učitel, který je k tomu pověřen ředitelem školy, a to po projednání s ostatními učiteli.

Žák může být slovně hodnocen na základě žádosti svého zákonného zástupce.

O použití slovního hodnocení rozhoduje ředitel školy.

Při slovním hodnocení je sledován pokrok žáka, aktuální výkon je porovnáván s předchozími výsledky práce.

Ve slovním hodnocení se učitel vyjadřuje k těmto oblastem:

- osvojení znalostí základního učiva
- úroveň dovedností a schopnost aplikovat získané poznatky
- přístup žáka k předmětu (zájem, snaha, úsilí)
- úroveň přípravy žáka (příprava žáka na vyučování, domácí úkoly)

Slovní hodnocení je vždy adresné, obrací se ke konkrétnímu žákovi.

V pololetí žák obdrží výpis pololetního vysvědčení.

Vždy ve čtvrtletí jsou závěry z Pedagogické rady zapsány formou slovního hodnocení kombinovaného nástinem klasifikačních stupňů v žákovské knížce

Na konci školního roku je žákovi předáno vysvědčení za daný školní rok

Žák, který je na konci prvního nebo druhého pololetí hodnocen neprospěl, musí mít toto hodnocení zdůvodněno ve slovním hodnocení daného předmětu.

Přechází-li žák na jinou školu, slovní hodnocení je převedeno do stupňů klasifikace.

Také v žákově dokumentaci (školní matrika, Katalogový list, Klasifikační list třídy) je slovní hodnocení souběžně vyjádřeno číselným ekvivalentem.

6.1.2. Kritéria hodnocení

- prověřujeme a hodnotíme to, o čem víme, že jsme žáky naučili
- příklady, diktované věty, apod., testy,... obsahují jen to, co bylo s žáky dostatečně procvičeno
- je nutno, aby zadání úloh bylo formulováno jasně a žákům srozumitelně, zadáváme úlohy obdobné procvičovaným
- při zkoušení jde o to, abychom hodnotili to, co umí, ne to, co neumí
- před prověřováním učiva z delšího časového úseku nejprve toto nějakou formou připomeneme a zopakujeme (např. did. hrou, soutěží, kvízem, apod.)
- při výběru diktátů, úloh, testů,... posuzujeme jejich vhodnost pro žáky určité třídy
- při celkovém hodnocení vyučující přihlíží k připravenosti a k aktivnímu zapojení
- k měřitelným výsledkům
- k domácí přípravě
- podklady získává především soustavným sledováním výkonů žáka v průběhu vyučování
- důležitým aspektem je snaha a píle žáka

6.1.2.1 Hodnocení žáků s narušenou komunikační schopností

	Jazyková roviny	Náplň: co u žáka hodnotíme	
Žák: - zná/nezná - dokáže/nedokáže - rozumí/nerozumí - rozliší/nerozliší - chápe/nechápe - s podporou/pod vedením učitele - používá/nepoužívá - samostatně/s pomocí učitele - zapojuje se do reedukační činnosti a aktivit v hodině U žáka budou ve skupinové logopedické intervenci hodnoceny především: - řečové motorické funkce - sluchové vnímání - percepce řeči - exprese řeči Příklady slovního hodnocení: - žák má přiměřené/ zrychlené tempo řeči (breptaví, balbutici) - žák nerozlišuje krátké a dlouhé slabiky - žák neurčí první hlásku/ slabiku ve slově - žák zvládá syntézu jen u nacvičených jednoslabičných slov - žák má přiměřenou sluchovou paměť, naučí se krátkou básničku - řeč žáka je založena na podstatných jménech a několika slovesech - žák rozumí/ nerozumí pojmům, pokynům - žák má pasivní slovní zásobu větší než aktivní - žák používá nesprávné koncovky při ohýbání slovních druhů - žák má správný/ nesprávný slovosled věty - žák dokáže samostatně pojmenovat předměty, pocity, činnosti - s podporou učitele nebo pomocí popisu si vybaví pojmy - žák si osvojil a užívá správně gramatická pravidla jazyka českého - žák nedokáže určit slovní druhy, vypouští z vět zvrtná zájmena - dokáže vést dialog, drží se tématu	Foneticko – fonologická rovina - oblast respirace (dýchání ústní, křečovitě, mělké, nepravidelné, povrchní, objevují se spasmy) - fonace (tvoření hlasu, chraptivost, tlacený hlas, tichý, nevýrazný, křečovitý, tvrdé hlasové začátky, hlas tvořen v inspiraci, dyskoordinace dýchání a tvorby hlasu) - artikulace (nedostatky ve výslovnosti hlásek) - rezonance (zvuk řeči) - prozodické faktory řeči (tempo, pauzy, melodie, přízvuk, rytmus řeči) - fonematický sluch (analýza, syntéza, sluchová diferenciacie krátkých a dlouhých slabik, znělých a neznělých hlásek, měkkých a tvrdých slabik, hlásek ve slovech, určování první hlásky ve slově, členění slov na slabiky/ hlásky) - modulační faktory řeči (tempo řeči zrychlené, zpomalené, kolísavé, chybný přízvuk, přehnaná dynamika, pauzy, dodržování délek, nazalita) - výslovnost jednotlivých hlásek (dyslalie gravis, levis, špatné tvoření určité hlásky – ismus, verbální dyspraxie)	- slovní zásobu (žák pojmenuje předměty, činnosti, pojmy, pocity nebo uvedené nedokáže pojmenovat, ale vyjádří se opisem – parafrázuje, případně má obtíže s vybavováním pojmů nebo pojem nevyjádří vůbec, nechápe význam slov, pokynů, nerozumí obsahu především abstraktních slov) - výbavnost pojmů (adekvátnost/ neadekvátnost použitých pojmů) - zda rozumí pojmům, pokynům, významu vět a souvětí (chápání promluv vyjadřující časoprostorové vztahy, vykonání úkolů dle zadaných instrukcí) - zda rozumí přenesenému významu slov (metafory a přísloví) a používá je při komunikaci	
	Morfologicko – syntaktická rovina	Morfologie - slovní druhy, které převládají - schopnost skloňovat a časovat (nesprávné koncovky při ohýbání slov) - používat rody (použít správné ukaz. zájmeno- ten, ta, to) - vypouštění krátkých (neslabičných) předložek - vypouštění zvrtného zájmena se, si a tvaru slovesa jsem - nesprávné užití předložkových vazeb - stupňovat přídavná jména, příslovce - odvozovat slova Syntax - spontánně tvoří věty holé, rozvité, souvětí (redukce stavby věty na dvou- nebo jednoslovné, zkratkovité vyjadřování, jednoslovné odpovědi, v jednoduchých větách, v souvětích především slučovacího typu) - dodržuje slovosled ve větě (nesprávný slovosled, dodržení slovosledu, počtu slov) - je schopen zopakovat věty, vymyslet věty (schopnost zopakovat rytmickou řadu, delší slovo, reprodukce říkanek, básní, schopnost zapamatovat si a zopakovat instrukce a použít je v analogickém úkolu) - formulovat odpověď - zda se vyskytují dysgramatismy – nedostatky v tvarosloví a syntaxi	
	Pragmatická rovina	dovednost vyjádřit komunikační záměr (požádat o něco, projevit názor, iniciovat mezilidskou komunikaci nebo nereaguje, nesmyslné výpovědi, narušena schopnost iniciovat nebo udržet konverzaci)	

• při řeči vykazuje neadekvátní nonverbální komunikaci • v hodinách RKS je málo aktivní a nerad se podílí na skupinové práci		• schopnost konverzovat (udržet téma konverzace, střídat se v roli mluvčího a posluchače nebo na zadaný úkol nereaguje nebo odpoví chybně, nedokáže správně užít řeč) • zda udrží zrakový kontakt (nemá zrakový kontakt nebo snaha zrakem hodně kontrolovat až odzírát/ čeká na reakci druhého, zda splnil dobře, v zátěži malý zrakový kontakt, působí jako nedoslýchavý, “ vypíná“ pozornost, působí nezúčastněně) • zda používá neverbální komunikaci (manipulace s oblečením a předměty, neadekvátní pohyby hlavou aj.) • neadekvátní formu komunikace (skákání do řeči, dotýkání se partnera aj.)
---	--	---

6.1.2.2 Hodnocení žáků se specifickými poruchami učení

Žák:	Oblast reedukace:	Cvičení:
Žák: • zná/umí • dokáže/nedokáže • s podporou / pod vedením učitele • zvládá/ovládá • používá/nepoužívá • samostatně / s pomocí • spolupracuje • zapojuje se do reedukačních činností a aktivit v hodině Žák bude ze skupinové reedukace SPU hodnocen především z těchto tří oblastí reedukace: • čtení s porozuměním • psaní • gramatická pravidla jazyka českého Příklady slovního hodnocení: • žák dokáže reprodukovat text bez návodných otázek učitele • s podporou učitele umí žák vymyslet otázky k přečtenému textu • žák teoreticky ovládá psaní i,í/y,ý ve shodě přísudku s podmětem, ale v praktických cvičeních stále chybí • žák nedokáže určit druhy slov, zaměňuje podstatná jména se slovesy • žák je v hodinách nesoustředěný, nerad se zapojuje do společných činností	Zrakové vnímání	• rozlišování barev, tvarů, velikosti • zraková diferenciacie (shody, rozdíly, porovnávání, figura-pozadí) • zraková analýza/syntéza (skládání obrázku podle předlohy) • zraková posloupnost (dějové obrázky) • cvičení očních pohybů, postřehování • zraková paměť
	Sluchové vnímání	• sluchová analýza/syntéza • sluchová diferenciacie (párové souhlásky, délka samohlásek, znělost-neznělost, měkkost-tvrdost) • nácvik naslouchání, vnímání zvuků • nácvik sluchové orientace (hláska na začátku, uprostřed, na konci slova) • reprodukce rytmu • sluchová paměť
	Pravolevá a prostorová orientace	• orientace v tělovém schématu • orientace v prostoru • orientace na ploše • orientace v čase • orientace v textu
	Jemná a hrubá motorika	• cvičení koordinace celého těla • cvičení jemné motoriky • grafomotorika (uvolňovací cvičení, psaní písmen a spojů mezi písmeny, držení psacího náčiní)
	Soustředění a pozornost	• cvičení koncentrace a pozornosti • relaxační cvičení • cvičení paměti • logické hry, kvízy, hádanky
	Rozvoj komunikačních schopností	• slovní zásoba, řeč/komunikace • mluvní cvičení (řečnická cvičení na dané téma, komunikace v modelových situacích, rýmování) • vypravování, popis aj.
	Technika čtení	• čtení dvou-více slabičných slov • interpunkce ve větě • větná melodie, přízvuk, intonace • čtení souvislého textu
	Čtení s porozuměním	• reprodukce textu • odpovědi na otázky k textu • práce s odbornými a uměleckými texty • význam a cíl obsahu čteného textu • práce s encyklopediemi a jazykovými příručkami (výťah, výpisky)
	Psaní	• psaní písmen, slov a vět • diakritická znaménka • souhláskové zvuky • hranice slov v písmu • délka samohlásek • znělé – neznělé souhlásky
	Procvičování a upevňování gramatických pravidel jazyka českého	• tvrdé-měkké slabiky • vyjmenovaná a příbuzná slova • psaní i,í/y,ý v koncovkách podstatných a příd. jmen • shoda přísudku s podmětem • určování slovních druhů • mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves
	Obtíže v matematice	• orientace na číselné ose, číselné řady • spojení čísla s daným počtem • geometrické tvary • základní matematické operace • slovní úlohy s názorem